

14 พฤษภาคม 2564

เรียน ผู้จัดการ

สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง
สถาบันการเงินเฉพาะกิจทุกแห่ง
บริษัทที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินทุกแห่ง
บริษัทที่ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่มีใช้สถาบันการเงินทุกแห่ง
บริษัทที่ประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับที่มีใช้สถาบันการเงินทุกแห่ง

ที่ ธปท.กปน.ว. 480 /2564 เรื่อง มาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยในช่วง
สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระยะที่ 3

ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ออกมาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจอันเกิดจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มาโดยตลอด โดยล่าสุดเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2564 ธปท. ได้มีหนังสือถึงผู้ประกอบการธุรกิจ ได้แก่ สถาบันการเงิน สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และผู้ประกอบการธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงิน ขอให้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามแนวทางที่กำหนดเพิ่มเติม เพื่อให้ลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจจากสถานการณ์ดังกล่าวได้รับความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง นั้น

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ยังคงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย และเศรษฐกิจโลกและยังมีความไม่แน่นอนสูง ผลกระทบจากการแพร่ระบาดระลอกใหม่เกิดขึ้นในวงกว้าง และกระจายไปในหลายพื้นที่ ซึ่งเป็นปัจจัยที่กระทบต่อรายได้และทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ลดลง ดังนั้น ธปท. จึงได้หารือร่วมกับผู้ประกอบการผ่านสมาคมและชมรมต่าง ๆ รวม 8 แห่ง¹ เพื่อกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยที่ได้รับผลกระทบระยะที่ 3 โดยในครั้งนี้ ธปท. ได้ยกระดับมาตรการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพิ่มวิธีการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ และกำหนดวิธีปฏิบัติให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาและบรรเทาภาระหนี้ให้กับลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่มีความรุนแรงมากขึ้น รวมทั้งได้รวบรวมมาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยที่เกี่ยวข้องมาอยู่ในหนังสือฉบับนี้ เพื่อให้เห็นภาพรวมของมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อย และยกเลิกหนังสือ ธปท. ที่เกี่ยวข้องกับมาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ฉบับเดิม จำนวน 4 ฉบับ ตามเอกสารแนบ 1

¹ ประกอบด้วย 1. สมาคมธนาคารไทย 2. สมาคมธนาคารนานาชาติ 3. สมาคมสถาบันการเงินของรัฐ 4. สมาคมธุรกิจเช่าซื้อไทย 5. สมาคมการค้าผู้ประกอบการสินเชื่อทะเบียนรถ 6. สมาคมธุรกิจเช่าซื้อรถจักรยานยนต์ไทย 7. ชมรมธุรกิจบัตรเครดิต-สมาคมธนาคารไทย และ 8. ชมรมสินเชื่อส่วนบุคคล

สกสว90-กส900 04 -25640514

กส 900 วันที่ 14 พ.ค. 2564

ธปท. ขอให้ผู้ประกอบการพิจารณาให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยตามแนวทางที่ ธปท. ได้หารือร่วมกับผู้ประกอบการและถือปฏิบัติ ดังนี้

1. แนวทางการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้

1.1 คุณสมบัติลูกหนี้

เป็นลูกหนี้ที่ไม่ถูกจัดชั้นเป็นหนี้ด้อยคุณภาพ (Non Performing Loans : NPL) หรือลูกหนี้ที่ไม่ค้างชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยเกินกว่า 90 วัน หรือ 3 เดือน นับแต่วันครบกำหนดชำระ ณ วันที่ 1 มีนาคม 2563 โดยครอบคลุมลูกหนี้ที่เคยได้รับความช่วยเหลือตามมาตรการให้ความช่วยเหลือเดิม และลูกหนี้ที่ยังไม่เคยเข้าร่วมมาตรการมาก่อน

1.2 ช่องทางและระยะเวลาในการติดต่อขอรับความช่วยเหลือ

ผู้ประกอบการต้องจัดให้มีช่องทางเพื่อให้ลูกหนี้สามารถแจ้งความประสงค์ขอรับความช่วยเหลือ (opt-in) ได้ตั้งแต่วันที่ 17 พฤษภาคม 2564 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2564 โดยให้ลูกหนี้แจ้งความประสงค์ขอรับความช่วยเหลือพร้อมแสดงข้อมูลที่ได้รับผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ ผ่านช่องทางการให้บริการต่าง ๆ ของผู้ประกอบการ เช่น แอปพลิเคชันบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ (mobile application) เว็บไซต์ ศูนย์บริการข้อมูลลูกค้า (call center) และการส่งข้อความทาง SMS รวมถึงการติดต่อที่สำนักงานใหญ่หรือสาขาของผู้ประกอบการนั้น ๆ

ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ประกอบการมีการให้สินเชื่อแก่พนักงานหรือลูกจ้างของกิจการ เช่น สินเชื่อสวัสดิการ หรือสินเชื่อรายย่อยอื่น ๆ ให้ผู้ประกอบการจัดให้มีช่องทางที่นายจ้างของลูกหนี้หรือเจ้าของกิจการสามารถแจ้งความประสงค์เพื่อขอรับความช่วยเหลือแทนลูกหนี้ได้ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว ต้องได้รับความยินยอมจากพนักงานหรือลูกจ้างด้วย โดยระบุชื่อพนักงานหรือลูกจ้างที่ได้รับผลกระทบจากการหยุดดำเนินธุรกิจของนายจ้าง หรือถูกลดเงินเดือนหรือค่าจ้างเป็นการชั่วคราว พร้อมทั้งส่งหลักฐานเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องผ่านช่องทางที่ผู้ประกอบการกำหนด

1.3 มาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยระยะที่ 3

ผู้ประกอบการต้องจัดให้มีแนวทางช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ตามมาตรการที่ ธปท. กำหนด โดยผู้ประกอบการสามารถพิจารณาให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมกับประเภทสินเชื่อและความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ดังนี้

ประเภทสินเชื่อ	มาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้
1. บัตรเครดิตหรือสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ	1) บัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล ที่มีลักษณะวงเงินหมุนเวียน (revolving loan) ให้เปลี่ยนประเภทหนี้บัตรเครดิตหรือสินเชื่อส่วนบุคคล เป็นเงินให้สินเชื่อที่มีระยะเวลาตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราไม่เกินร้อยละ 12 ต่อปี และร้อยละ 22 ต่อปี ² ตามลำดับ สำหรับวงเงินที่เหลืออยู่ให้พิจารณาให้ลูกหนี้ใช้วงเงินได้ตามความสามารถในการชำระหนี้ แต่เมื่อรวมกับยอดคงเหลือของสินเชื่อแต่ละประเภทต้องไม่เกินกว่าวงเงินที่เคยอนุมัติของสินเชื่อประเภทนั้น

² ที่มาของหลักการ : กำหนดจากเพดานดอกเบี้ยส่วนต่างของสินเชื่อแต่ละประเภทดังนี้ บัตรเครดิตร้อยละ 4 สินเชื่อส่วนบุคคล ร้อยละ 3 และสินเชื่อที่มีทะเบียนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นประกันร้อยละ 2

ประเภทสินเชื่อ	มาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้
	2) สินเชื่อส่วนบุคคลที่ผ่อนชำระเป็นงวด (installment loan) ให้ปรับลดค่างวดลงตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราไม่เกินร้อยละ 22 ต่อปี กรณีลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 และมีภาระหนี้สูงมากเมื่อเทียบกับรายได้ ควรขยายระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 48 งวด และหากขยายระยะเวลากว่า 48 งวด ให้พิจารณาทบทวนอัตราดอกเบี้ยให้ต่ำกว่าร้อยละ 12 ต่อปี และร้อยละ 22 ต่อปี ตามประเภทสินเชื่อ ตั้งแต่งวดแรก ทั้งนี้ หากปัจจุบัน กำหนดอัตราดอกเบี้ยไม่ถึงร้อยละ 12 ต่อปี และร้อยละ 22 ต่อปี ตามประเภทสินเชื่อ ให้พิจารณาคงอัตราดอกเบี้ยไม่สูงกว่าอัตราเดิม 3) ปรับเปลี่ยนประเภทสินเชื่อรายย่อยโดยนำมารวมกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย (debt consolidation) ทั้งนี้ รายละเอียดตามเอกสารแนบ 2
2. สินเชื่อที่มีทะเบียนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นประกัน (สินเชื่อจำนำทะเบียนรถ)	1) ปรับลดค่างวดของลูกหนี้สินเชื่อที่มีทะเบียนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นประกันโดยพิจารณาตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ และคิดดอกเบี้ยในอัตราไม่เกินร้อยละ 22 ต่อปี 2) กรณีลูกหนี้สินเชื่อที่มีทะเบียนรถยนต์เป็นประกันที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 อย่างรุนแรง จนไม่สามารถชำระหนี้ได้ ให้ผู้ประกอบการพิจารณา (2.1) พักชำระค่างวด โดยพิจารณาตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ และคิดดอกเบี้ยในอัตราไม่เกินร้อยละ 22 ต่อปี หรือ (2.2) กรณีลูกหนี้เคยได้รับการพักชำระค่างวดหรือปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และได้รับผลกระทบรุนแรง จนไม่สามารถชำระหนี้ต่อไปได้ ให้ลูกหนี้สามารถคืนรถยนต์เพื่อให้ผู้ประกอบการนำออกขายทอดตลาดได้ โดยหากเกิดส่วนขาดทุนจากภาระหนี้ตามสัญญา ให้ผู้ประกอบการพิจารณาช่วยเหลือเพิ่มเติมตามนโยบายภายใน ทั้งนี้ หากปัจจุบัน กำหนดอัตราดอกเบี้ยไม่ถึงร้อยละ 22 ต่อปี ให้พิจารณาคงอัตราดอกเบี้ยไม่สูงกว่าอัตราเดิม 3) ปรับเปลี่ยนประเภทสินเชื่อรายย่อยโดยนำมารวมกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย (debt consolidation) ทั้งนี้ รายละเอียดตามเอกสารแนบ 2
3. สินเชื่อที่เกิดจากการให้เข้าซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์	1) ปรับลดค่างวดหรือขยายระยะเวลาการชำระหนี้ของลูกหนี้เข้าซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ โดยพิจารณาตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective Interest Rate : EIR) ใหม่ตลอดอายุสัญญาต้องไม่สูงกว่า EIR ของสัญญาเดิม 2) กรณีลูกหนี้เข้าซื้อรถยนต์ที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 อย่างรุนแรง จนไม่สามารถชำระหนี้ได้ ให้ผู้ประกอบการพิจารณา (2.1) พักชำระค่างวด โดยพิจารณาตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ โดย EIR ใหม่ตลอดอายุสัญญาต้องไม่สูงกว่า EIR ของสัญญาเดิม ซึ่งผู้ประกอบการพิจารณา ยกเว้นดอกเบี้ยในช่วงที่พักชำระค่างวดให้แก่ลูกหนี้ได้ตามนโยบายของผู้ประกอบการ แต่หากผู้ประกอบการเรียกเก็บดอกเบี้ยในระหว่างที่พักชำระค่างวด ให้คิดดอกเบี้ยบนฐานจำนวนเงินของค่างวดที่มีการพักชำระหนี้ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงระหว่างผู้ประกอบการและลูกหนี้เข้าซื้อ และตามแนวทางที่คณะกรรมการว่าด้วยสัญญาตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคกำหนด หรือแนวปฏิบัติที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) กำหนด หรือ

ประเภทสินเชื่อ	มาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้
	(2.2) หากลูกหนี้เคยได้รับการพักชำระค่างวดหรือปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว และได้รับผลกระทบรุนแรง จนไม่สามารถชำระหนี้ต่อไปได้ ให้ลูกหนี้สามารถคืนรถยนต์เพื่อให้ผู้ประกอบการนำออกขายทอดตลาดได้ โดยหากเกิดส่วนขาดทุนจากภาระหนี้ตามสัญญา ให้ผู้ประกอบการพิจารณาช่วยเหลือเพิ่มเติมตามนโยบายภายใน 3) ปรับเปลี่ยนประเภทสินเชื่อรายย่อยโดยนำมารวมกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย (debt consolidation) ทั้งนี้ รายละเอียดตามเอกสารแนบ 2 หากลูกหนี้ประสงค์จะขอชำระค่าเช่าซื้อทั้งหมดในคราวเดียวเพื่อปิดบัญชี ให้ลดดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ตามข้อกำหนดของ สคบ.
4. สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย หรือสินเชื่อที่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกัน	1) ปรับลดค่างวด 2) พักชำระเฉพาะเงินต้น และพิจารณาให้ชำระดอกเบี้ยเพียงบางส่วน 3) พักชำระเฉพาะเงินต้น และพิจารณาปรับลดอัตราดอกเบี้ย 4) กรณีลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 อย่างรุนแรง จนไม่สามารถชำระหนี้ได้ ให้ผู้ประกอบการพิจารณา พักชำระค่างวด ทั้งนี้ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการลดค่างวด การพักชำระค่างวด หรือพักชำระหนี้ตามมาตรการข้างต้นแล้ว ให้พิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ โดยให้ลูกหนี้ทยอยชำระคืนได้เป็นขั้นบันได (step up) 5) ปรับเปลี่ยนประเภทสินเชื่อรายย่อยโดยนำมารวมกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย (debt consolidation) ทั้งนี้ รายละเอียดตามเอกสารแนบ 2

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการต้องไม่กำหนดเงื่อนไขให้ลูกหนี้จ่ายดอกเบี้ยหรือค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องก่อนการเข้าร่วมมาตรการข้างต้น รวมถึงให้ผู้ประกอบการพิจารณากำหนดดอกเบี้ยผิวนัดชำระค่าติดตามทวงถามหนี้ ค่าใช้จ่ายและค่าปรับต่าง ๆ และลดหรือยกเว้นดอกเบี้ยที่ลูกหนี้ค้างชำระซึ่งเกิดขึ้นก่อนที่ลูกหนี้จะแจ้งความประสงค์เข้าร่วมมาตรการเมื่อลูกหนี้ชำระหนี้และปฏิบัติได้ตามเงื่อนไขที่ตกลงกัน

สำหรับลูกหนี้ที่เคยได้รับความช่วยเหลือตามมาตรการเดิมแล้ว ผู้ประกอบการสามารถพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามมาตรการในหนังสือฉบับนี้ได้ตามความเหมาะสมกับสถานะของลูกหนี้ และหากผู้ประกอบการมีมาตรการให้ความช่วยเหลือที่ดีกว่ามาตรการข้างต้นก็สามารถดำเนินการตามมาตรการของผู้ประกอบการได้เพิ่มเติม เช่น

- (1) ให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เพื่อรีไฟแนนซ์ (refinance) ด้วยอัตราดอกเบี้ยต่ำ
- (2) รับโอนสินเชื่อของลูกหนี้ที่ไม่มีหลักประกันจากผู้ประกอบการอื่นมารวมกับสินเชื่อที่มีหลักประกันของผู้ประกอบการ
- (3) ปรับลดค่างวดโดยนำเงินที่ได้รับชำระจากลูกหนี้มาลดเงินต้นและดอกเบี้ยในสัดส่วนเดิม
- (4) ปรับลดหรือยกดอกเบี้ยค้างรับที่เกิดขึ้นภายหลังเข้าร่วมมาตรการให้ความช่วยเหลือเมื่อลูกหนี้สามารถปฏิบัติได้ตามเงื่อนไขที่ตกลงกัน

(5) รับผิดชอบต่อทรัพย์สินที่โดยผู้ประกอบธุรกิจอาจพิจารณาให้สิทธิแก่ลูกหนี้ในการซื้อทรัพย์สินดังกล่าวคืน

(6) จัดให้มีช่องทางหรือกลไกเพื่อสนับสนุนการขายทรัพย์สินเพื่อชำระหนี้

2. แนวทางการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้โดยการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

หากลูกหนี้ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยให้ผู้ประกอบธุรกิจเร่งดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้โดยคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้³ เพื่อช่วยบรรเทาภาระให้ลูกหนี้สามารถฟื้นตัวกลับมาได้โดยเร็ว ตามแนวทางในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 ทั้งนี้ การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สามารถปรับปรุงด้วยการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ เปลี่ยนประเภทหนี้จากสินเชื่อระยะสั้นเป็นสินเชื่อระยะยาว พักชำระเงินต้นและ/หรือดอกเบี้ยเป็นการชั่วคราว ลดดอกเบี้ย เบี้ยปรับ หรือค่าธรรมเนียม ลดอัตราดอกเบี้ยให้ต่ำกว่าอัตราตลาด สามารถตัดเงินต้นก่อนดอกเบี้ยได้ตามความเหมาะสม หรือผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้อื่น เป็นต้น

3. การดูแลให้ความช่วยเหลือลูกหนี้เพิ่มเติมนอกเหนือจากแนวทางข้างต้น

3.1 ลูกหนี้ที่ชำระหนี้ได้เป็นปกติ ให้ผู้ประกอบธุรกิจพิจารณาให้สิทธิประโยชน์เพิ่มเติมตามสมควร เพื่อสนับสนุนให้ลูกหนี้จ่ายชำระหนี้ได้เป็นปกติอย่างต่อเนื่อง

3.2 ลูกหนี้ที่ถูกจัดชั้นเป็น NPL รวมถึงลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างถูกเจ้าหนี้ใช้สิทธิทางกฎหมายในการฟ้องร้องดำเนินคดีต่อศาล หรืออยู่ในชั้นบังคับคดี ให้ผู้ประกอบธุรกิจให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหนี้และไกล่เกลี่ยหนี้แก่ลูกหนี้ โดยอาจแนะนำให้ลูกหนี้เข้าร่วมโครงการของ ธปท. หรือจัดให้มีช่องทางหรือกลไกการให้ความช่วยเหลือในลักษณะเดียวกับ [โครงการคลินิกแก้หนี้](#) [โครงการมหกรรมไกล่เกลี่ยหนี้](#) รวมถึงโครงการอื่น ๆ ของ ธปท. ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือลูกหนี้

ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจสามารถแนะนำให้ลูกหนี้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการหนี้เพิ่มเติมได้จาก [โครงการหมอนี่เพื่อประชาชน](#) ของ ธปท.

4. แนวทางการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้อง

การจัดกลุ่มลูกหนี้ การให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ให้เหมาะสมตามศักยภาพ การเพิ่มช่องทางการสื่อสารและการให้บริการแก่ลูกหนี้เพื่ออำนวยความสะดวก รวมทั้งให้มีข้อมูลเพียงพอต่อการตัดสินใจแก่ลูกหนี้ การเรียกเก็บเงินต้น ดอกเบี้ย และค่าธรรมเนียม และการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการดำเนินการมาตรการให้ความช่วยเหลือและการทำข้อตกลงปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจพิจารณาดำเนินการตามเอกสารแนบ 3 และเอกสารแนบ 4

³ ลูกหนี้ดังกล่าวต้องไม่เป็นลูกหนี้ NPL ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 หรือเป็นลูกหนี้ NPL ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 เว้นแต่ผู้ประกอบธุรกิจสามารถพิสูจน์ได้ว่าลูกหนี้ด้วยคุณภาพที่เกิดก่อนวันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นลูกหนี้ด้วยคุณภาพที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาด COVID-19 ภัยธรรมชาติ หรือสงครามการค้า

5. หลักเกณฑ์การกำกับดูแล และสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรและค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ให้ผู้ประกอบธุรกิจกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมชำระหนี้บัตรเครดิตขั้นต่ำ พิจารณายาวเงินบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลให้แก่ลูกหนี้ รวมถึงปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการจัดชั้นและกันเงินสำรองการถือครองอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และการรายงานข้อมูลต่อบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด (เครดิตบูโร) ตลอดจนหลักเกณฑ์ตามมาตรการทางภาษีอากรและค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้อง ตามรายละเอียดในเอกสารแนบ 5 ทั้งนี้ การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กำกับดูแลที่เกี่ยวข้องในข้อนี้ให้มีผลจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2564 หรือตามที่ ธปท. หรือที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะกำหนดต่อไป

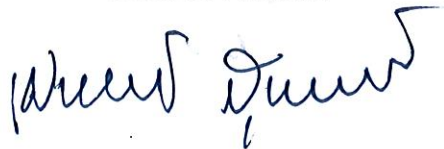
6. การรายงานการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อย

ให้ผู้ประกอบธุรกิจรายงานการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามมาตรการระยะที่ 3 ตามข้อ 1.3 ข้างต้น ต่อ ธปท. เป็นประจำทุกเดือน ตามแบบรายงานที่กำหนดในเอกสารแนบ 6

ธปท. คาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้ประกอบธุรกิจจะยังคงให้ความช่วยเหลือลูกหนี้อย่างต่อเนื่อง และยกระดับการให้ความช่วยเหลือให้เหมาะสมกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่ส่งผลกระทบเป็นวงกว้าง ยาวนานกว่าที่คาดการณ์ไว้ และยังคงมีความไม่แน่นอนสูง เพื่อบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อลูกหนี้รายย่อยซึ่งมีรายได้และความสามารถในการชำระหนี้ลดลง ให้ผ่านพ้นความยากลำบากไปด้วยกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ)

ผู้ว่าการ

กลุ่มงานปรับโครงสร้างหนี้

โทรศัพท์ 0 2283 6303, 0 2356 7039, 0 2283 6369

อีเมล DRU@bot.or.th

หนังสือ ธปท. ที่เกี่ยวข้องกับมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยที่ยกเลิก

1. [หนังสือที่ ธปท.ผนส.\(01\)ว. 380/2563](#) เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้เพิ่มเติมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2563
2. [หนังสือที่ ธปท.ผนส.\(01\)ว. 648/2563](#) เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยเพิ่มเติมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ระยะที่ 2 ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2563
3. [หนังสือที่ ธปท.ผนส.\(01\)ว. 912/2563](#) เรื่อง แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้รายย่อย ด้วยวิธีการรวมหนี้ (debt consolidation) ลงวันที่ 27 สิงหาคม 2563
4. [หนังสือที่ ธปท.กปน.ว. 20/2564](#) เรื่อง การให้ความช่วยเหลือลูกหนี้เพื่อรองรับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระลอกใหม่ ลงวันที่ 12 มกราคม 2564

แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้รายย่อยด้วยวิธีการรวมหนี้ (debt consolidation)¹

ให้สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้แก่ลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 สงครามการค้า หรือภัยธรรมชาติ และยังคงมีศักยภาพในการชำระหนี้ ด้วยวิธีการรวมสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่น อาทิ บัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ และสินเชื่อที่เกิดจากการให้เช่าซื้อ ที่ให้สินเชื่อโดยสถาบันการเงินหรือบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน² ของสถาบันการเงินเดียวกัน หรือสถาบันการเงินเฉพาะกิจแห่งเดียวกัน เพื่อเป็นการช่วยเหลือลูกหนี้ให้สามารถใช้ประโยชน์จากหลักประกันที่ลูกหนี้มีอยู่ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการธุรกิจมีความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อลดลง ช่วยให้ผู้สามารถพิจารณาปรับลดภาระการชำระหนี้ของลูกหนี้ได้ เช่น ลดอัตราดอกเบี้ย

ทั้งนี้ กรณีที่จะมีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ข้างต้น ณ วันที่ลงนามในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยดังกล่าวต้องไม่ถูกจัดชั้นเป็นหนี้ด้อยคุณภาพ (Non Performing Loans: NPL) หรือไม่ค้างชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยเกินกว่า 90 วัน หรือ 3 เดือน นับแต่วันครบกำหนดชำระ โดยให้ผู้ประกอบการธุรกิจดำเนินการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ ดังนี้

เงื่อนไข	แนวทางดำเนินการ
1. ดอกเบี้ยค้างรับที่เกิดจากสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่นก่อนนำมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้	- สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องไม่นำดอกเบี้ยค้างรับของสินเชื่อรายย่อยดังกล่าวมารวมกับยอดหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เพื่อคำนวณดอกเบี้ยอีกครั้ง
2. อัตราดอกเบี้ย	- สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย พิจารณากำหนดอัตราดอกเบี้ยตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ต้องไม่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดในสัญญาเดิม - สินเชื่อรายย่อยประเภทอื่นที่นำมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ กำหนดอัตราดอกเบี้ยไม่เกินอัตราดอกเบี้ยสำหรับเงินกู้ลูกค้ารายย่อยชั้นดี (Minimum Retail Rate: MRR) ของผู้ประกอบการ
3. การกำหนดระยะเวลาการชำระหนี้	- สินเชื่อที่เกิดจากการรวมหนี้ การกำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ในส่วน of สินเชื่อรายย่อยที่นำมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ ให้สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้

¹ ที่มา : [หนังสือที่ ธปท.ผนส.\(01\)ว. 912/2563](#) เรื่อง แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้รายย่อยด้วยวิธีการรวมหนี้ (debt consolidation) ลงวันที่ 27 สิงหาคม 2563 ซึ่งได้ถูกยกเลิกแล้วตามหนังสือฉบับนี้

² กลุ่มธุรกิจทางการเงิน หมายถึง กลุ่มธุรกิจทางการเงินตาม [ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน](#)

เงื่อนไข	แนวทางดำเนินการ
	- ดอกเบี้ยค้างรับที่เกิดจากสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่นก่อนนำมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจอาจเรียกเก็บดอกเบี้ยค้างรับดังกล่าวโดยนำมาเฉลี่ยตามงวดการชำระหนี้ที่เหลือของสัญญาสินเชื่อ หรือนำมาเฉลี่ยในงวดท้าย ๆ ของสัญญา หรือเรียกเก็บดอกเบี้ยค้างรับทั้งจำนวนในงวดสุดท้ายของสัญญา หรือขยายระยะเวลาการชำระหนี้ตามสัญญาออกไป โดยให้สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า
4. วงเงินสินเชื่อรายย่อยที่เหลืออยู่	- สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถทบทวนวงเงินบัตรเครดิต และ/หรือ วงเงินสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่มีลักษณะหมุนเวียนของลูกค้า ตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า ทั้งนี้ วงเงินที่เหลืออยู่ให้คงไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของวงเงินเดิม

แนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อย¹

1. **การจัดกลุ่มลูกหนี้** ผู้ประกอบธุรกิจต้องติดตามสถานะของลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างใกล้ชิด และกำหนดนโยบายการจัดกลุ่มลูกหนี้ตามหลักการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต โดยจัดให้มีกระบวนการพิจารณาที่เหมาะสม เป็นไปตามหลักการบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับกระบวนการภายในของผู้ประกอบธุรกิจ โดยผู้ประกอบธุรกิจสามารถใช้ดุลยพินิจประกอบการพิจารณาการจัดกลุ่มลูกหนี้ และดำเนินการอย่างดีที่สุด (best effort) ในการประเมินความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ และเมื่อจัดกลุ่มลูกหนี้แล้ว ให้พิจารณาช่วยเหลือลูกหนี้ให้เหมาะสมกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจสามารถใช้ข้อมูลจากหลายมิติในการพิจารณา เช่น

(1) **การพิจารณาศักยภาพในการชำระหนี้ของลูกหนี้** เช่น ข้อมูลสถิติและพฤติกรรมในการชำระหนี้ (behavior scoring) การพิจารณาลักษณะความเสี่ยงของลูกหนี้ (risk profile) ภาระหนี้ที่ลูกหนี้ได้ผ่อนชำระหนี้มาแล้วเปรียบเทียบกับมูลค่าของหลักประกัน พฤติกรรมการใช้วงเงิน รวมทั้งการใช้แบบจำลองภายใน (internal model) และการวิเคราะห์ข้อมูลจากหลายแหล่ง (data analytics) เป็นต้น

(2) **การพิจารณาลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบ** เช่น ข้อมูลจากการทำแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ลูกหนี้ ข้อมูลที่ลูกหนี้แจ้งแก่ผู้ประกอบการธุรกิจ เอกสารจากนายจ้างที่แสดงให้เห็นว่าลูกหนี้มีรายได้ที่ลดลง ประวัติการเข้าร่วมมาตรการที่ผ่านมา พื้นที่ที่ลูกหนี้ประกอบอาชีพ การพิจารณาผลกระทบและแนวโน้มการฟื้นตัวในอนาคตต่อธุรกิจที่ลูกหนี้ประกอบอาชีพจากภาวะวิกฤตสาธารณสุข (sector) จากบทวิเคราะห์หรือข่าวสารจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ อาทิ ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นต้น โดยให้ผู้ประกอบธุรกิจบันทึกข้อมูลเหล่านี้ไว้ในฐานข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา

2. **การให้บริการแก่ลูกหนี้** ผู้ประกอบธุรกิจต้องคำนึงถึงการช่วยบรรเทาภาระหนี้ของลูกหนี้เพื่อให้ลูกหนี้สามารถกลับมาชำระหนี้ได้เมื่อสถานการณ์คลี่คลายลง และไม่ทำให้ลูกหนี้มีภาระหนี้เพิ่มขึ้นจากภาระหนี้เดิมจนเกินสมควร รวมทั้งต้องอำนวยความสะดวกและให้ข้อมูลอย่างเพียงพอ โดยผู้ประกอบธุรกิจต้องจัดให้มี

(1) **ทางเลือกการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบตามมาตรการที่ ธปท. กำหนดสำหรับสินเชื่อแต่ละประเภท** ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจสามารถพิจารณาให้ความช่วยเหลือที่สอดคล้องกับความเสี่ยงและความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ตามนโยบายหรือหลักเกณฑ์ของผู้ประกอบธุรกิจแต่ละราย

(2) **ช่องทางและกระบวนการที่สะดวกให้ลูกหนี้สามารถสอบถามข้อมูลการเข้าร่วมมาตรการ** และทำข้อตกลงปรับปรุงโครงสร้างหนี้หรือเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามตัวอย่างที่ปรากฏในเอกสารแนบ 4

¹ ที่มา : [หนังสือที่ ธปท.ผนส.\(01\)ว. 648/2563](#) เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยเพิ่มเติมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ระยะที่ 2 ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2563 ซึ่งได้ถูกยกเลิกแล้วตามหนังสือฉบับนี้

(3) ข้อมูลที่ครบถ้วนเพียงพอเพื่อให้ลูกหนี้ใช้ประกอบการตัดสินใจ โดยควรเปิดเผยข้อมูลให้ลูกหนี้ทราบอย่างน้อย เช่น ข้อมูลแสดงการเปรียบเทียบภาระหนี้เดิมและภาระหนี้ใหม่ จำนวนภาระหนี้ที่เพิ่มขึ้น จำนวนงวดที่เพิ่มขึ้น ดอกเบี้ยที่ลูกหนี้ต้องชำระเพิ่มขึ้นเนื่องจากการพักชำระหนี้หรือการลดค่างวด เป็นต้น

(4) กระบวนการหรือขั้นตอนการดำเนินการที่อำนวยความสะดวกให้แก่ลูกหนี้ และไม่กำหนดให้ลูกหนี้ต้องจัดส่งเอกสารหรือข้อมูลที่มาเกินความจำเป็น

(5) การชะลอการยึดทรัพย์ (ที่อยู่อาศัยหรือยานพาหนะที่ลูกหนี้ใช้สร้างรายได้) สำหรับลูกหนี้ที่มีพฤติกรรมการชำระหนี้ที่ดีมาโดยตลอดและไม่มีเจตนาที่จะหลีกเลี่ยงการชำระหนี้ เพื่อให้ลูกหนี้ยังคงมีที่อยู่อาศัย สามารถปฏิบัติตามหลักการเว้นระยะห่างทางสังคม (social distancing) และลดปัญหาสังคม

3. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินต้น ดอกเบี้ย และค่าธรรมเนียม

(1) การเรียกเก็บเงินต้นและดอกเบี้ยที่คำนวณในช่วงที่ดำเนินการตามมาตรการข้างต้น ทั้งกรณีการพักชำระหนี้ หรือการลดค่างวด ให้ผู้ประกอบการธุรกิจใช้วิธีที่จะไม่ก่อให้เกิดภาระกับลูกหนี้มากเกินไป และไม่ให้เรียกเก็บเป็นเงินก้อนในครั้งเดียวเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของมาตรการพักชำระหนี้ ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจสามารถเรียกเก็บเงินต้นและดอกเบี้ยดังกล่าวภายหลังจากพ้นมาตรการที่กำหนดด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง หรือหลายวิธีการรวมกันตามที่ได้ตกลงกับลูกหนี้ ได้แก่ การเฉลี่ยเงินต้นและดอกเบี้ยไปเรียกเก็บตามงวดชำระหนี้ที่เหลือของสัญญา หรือ เฉลี่ยในงวดท้าย ๆ ของสัญญา หรือ เรียกเก็บทั้งหมดในงวดสุดท้ายของสัญญา หรือ ขยายระยะเวลาการชำระหนี้ตามสัญญาออกไป โดยขอให้ผู้ประกอบการคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ รวมทั้งระยะเวลาการชำระหนี้ที่เหลือของสัญญาสินเชื่อเป็นสำคัญ

(2) การคิดค่าธรรมเนียม เบี้ยปรับ หรือค่าบริการต่าง ๆ ผู้ประกอบธุรกิจต้องไม่ถือว่าการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ เช่น การพักชำระเงินต้นและ/หรือดอกเบี้ยตามมาตรการข้างต้นและตามการช่วยเหลือเพิ่มเติมของผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายเป็นเหตุแห่งการผิดเงื่อนไขการชำระหนี้ตามสัญญา จึงไม่สามารถเรียกเก็บดอกเบี้ยในอัตราผิพนัด หรือเรียกเก็บค่าบริการ เบี้ยปรับ หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดเพิ่มเติมจากลูกหนี้ รวมถึงหากลูกหนี้ต้องการชำระหนี้ตามสัญญาภายใต้มาตรการที่ช่วยเหลือก่อนกำหนด จะต้องไม่เรียกเก็บเบี้ยปรับการชำระหนี้ก่อนกำหนด (prepayment fee)

อย่างไรก็ตาม หากต่อมาลูกหนี้ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาการชำระหนี้ ข้อตกลง หรือการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ได้ ผู้ประกอบธุรกิจสามารถเรียกเก็บดอกเบี้ยในอัตราผิพนัด หรือเรียกเก็บค่าบริการ เบี้ยปรับ หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดเพิ่มเติมจากลูกหนี้ได้ ตามหลักเกณฑ์ว่าด้วย [การบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม \(market conduct\)](#) และ [การคิดดอกเบี้ยผิพนัดชำระหนี้และการตัดชำระหนี้](#) รวมถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

4. การสื่อสารมาตรการช่วยเหลือแก่ลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบ

ให้ผู้ประกอบธุรกิจสื่อสารมาตรการช่วยเหลือดังกล่าวให้ลูกหนี้ทราบ รวมถึงสื่อสารภายในองค์กร โดยเฉพาะพนักงานสาขาและ call center เพื่อถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน และสามารถช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ลูกหนี้ได้อย่างทันท่วงที

แนวทางในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการดำเนินมาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อย และการทำข้อตกลงปรับปรุงโครงสร้างหนี้¹

1. หลักการ

1.1 กรณีลูกหนี้: เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกหนี้รายย่อย ที่ได้มีการทำสัญญาสินเชื่อกับผู้ประกอบธุรกิจไว้ก่อนแล้ว และลูกหนี้ได้ผ่านขั้นตอนการพิสูจน์และยืนยันตัวตนแล้ว โดยให้ลูกหนี้สามารถพิจารณาขอรับเงื่อนไขการช่วยเหลือและทำข้อตกลงปรับปรุงโครงสร้างหนี้ผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้สะดวกขึ้น โดยลูกหนี้ไม่จำเป็นต้องเดินทางมาสำนักงานใหญ่หรือสาขาของผู้ประกอบธุรกิจ ทั้งนี้ ภายใต้หลักการที่ลูกหนี้จะต้องได้รับข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจและจะต้องได้รับหลักฐานเพื่อใช้อ้างอิงในภายหลังได้

1.2 กรณีผู้ประกอบการ: เป็นช่องทางให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถนำเสนอทางเลือกและเงื่อนไขการชำระหนี้ ที่เหมาะสมตามศักยภาพของลูกหนี้ และสามารถเข้าถึงลูกหนี้รายย่อยที่มีจำนวนมากได้อย่างรวดเร็วโดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ ทั้งนี้ ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งหลักการของการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ตัวอย่างแนวทาง

ผู้ประกอบการสามารถพิจารณาเลือกแนวทางในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการดำเนินมาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้และการทำข้อตกลงปรับปรุงโครงสร้างหนี้เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ลูกหนี้ตามความเหมาะสมตามแต่ละกรณี ภายใต้การบริหารความเสี่ยงที่รัดกุมของผู้ประกอบธุรกิจ โดยมีตัวอย่างแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

ช่องทางการติดต่อระหว่างลูกหนี้กับผู้ประกอบธุรกิจ	1. การพิสูจน์ตัวตนว่าเป็นลูกหนี้จริง	2. การนำเสนอแนวทางการให้ความช่วยเหลือหรือเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้	3. การตอบรับการช่วยเหลือหรือการลงนามในข้อตกลงปรับปรุงโครงสร้างหนี้
1. โทรศัพท์	สอบถามข้อมูลที่สามารถบ่งชี้ตัวตนของลูกหนี้ได้อย่างน้อย 2 คำถาม และให้ลูกหนี้แจ้งยืนยันหมายเลขโทรศัพท์ที่จะใช้รับความช่วยเหลือ ทำข้อตกลง หรือรับข้อมูลปรับปรุงโครงสร้างหนี้	เจรจาแนวทางการให้ความช่วยเหลือหรือเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยบันทึกเสียงการสนทนา และ 1) ส่งเอกสารสรุปรายละเอียดการให้ความช่วยเหลือหรือข้อกำหนดและเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ลูกหนี้ ทางไปรษณีย์หรืออีเมล หรือ 2) ส่ง SMS แจ้งข้อมูลสาระสำคัญของการให้ความช่วยเหลือหรือข้อกำหนดและเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ลูกหนี้ (หรือแนบ link ที่มีข้อมูลสาระสำคัญดังกล่าว)	ใช้การยืนยันของลูกหนี้กับพนักงานของผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่งได้มีการบันทึกเสียงการสนทนา ²

¹ ที่มา : ปรับปรุงเพิ่มเติมจากเอกสารแนบ 3 ในหนังสือที่ ธปท.ผนส.(01)ว. 648/2563 เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยเพิ่มเติมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ระยะที่ 2 ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2563 ซึ่งได้ถูกยกเลิกแล้วตามหนังสือฉบับนี้

² กรณีนี้ ไม่ถือเป็นการทำเป็นหนังสือหรือมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อลูกหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ช่องทางการติดต่อระหว่าง ลูกหนี้กับผู้ประกอบธุรกิจ	1. การพิสูจน์ตัวตนว่าเป็น ลูกหนี้จริง	2. การนำเสนอแนวทางการให้ความ ช่วยเหลือหรือเงื่อนไขการปรับปรุง โครงสร้างหนี้	3. การตอบรับการช่วยเหลือ หรือการลงนามในข้อตกลง ปรับปรุงโครงสร้างหนี้
2. mobile application	ตรวจสอบจาก PIN ที่ลูกหนี้ กำหนดไว้สำหรับ log-in เข้าใช้งาน	1) เจาะหรือให้ข้อมูลกับลูกหนี้ตาม แนวทางการให้ความช่วยเหลือ หรือเงื่อนไขการปรับปรุง โครงสร้างหนี้ที่ส่งให้ลูกหนี้ ผ่าน ช่องทางต่าง ๆ โดยอาจพิจารณา เจรจาผ่าน VDO call และบันทึก เทปร่วมด้วยก็ได้	ลูกหนี้ใส่ PIN อีกครั้ง เพื่อ ยืนยัน โดยอาจพิจารณาให้ ลูกหนี้ใส่ OTP เพิ่มด้วยก็ได้
3. web link โดยการส่ง ทาง SMS หรือบริการ social media อื่น จาก official account (เช่น Line Official / Line Connect)	ตรวจสอบข้อมูลที่ลูกหนี้กรอก มาในช่องทางที่ผู้ประกอบการ กำหนด และให้ลูกหนี้ยืนยัน หมายเลขโทรศัพท์ที่จะใช้รับ ความช่วยเหลือ ทำข้อตกลง หรือรับข้อมูลปรับปรุงโครงสร้าง หนี้ โดยอาจพิจารณาทำ VDO call และบันทึกเทปร่วมด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจจะ กำหนดให้มีการลงทะเบียน เพื่อ สร้าง username / password ก่อนเข้าสู่ระบบก่อนหรือไม่ก็ได้	2) ลูกหนี้กดเลือกรับความช่วยเหลือ หรือเงื่อนไขการปรับปรุง โครงสร้างหนี้ตามรายการที่ผู้ ประกอบธุรกิจได้แสดงไว้ และ/ หรือ มีช่องทางให้ลูกหนี้กรอก แนวทางที่ลูกหนี้ประสงค์จะได้รับการ ช่วยเหลือหรือเงื่อนไขการ ปรับปรุงโครงสร้างหนี้เอง	1) กรณีที่มีการกำหนดให้มี การลงทะเบียน: ลูกหนี้ใส่ password ที่สร้างไว้เพื่อ ยืนยัน หรือ 2) กรณีที่ไม่กำหนดให้มีการ ลงทะเบียน: ลูกหนี้ใส่ OTP ที่ได้รับเพื่อยืนยัน

ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจสามารถนำตัวอย่างแนวทางข้างต้นมาใช้กับผู้กู้ร่วม ผู้ค้ำประกัน หรือ
ผู้จำนอง ในทำนองเดียวกับลูกหนี้ได้ นอกจากนี้ ผู้ประกอบธุรกิจสามารถพิจารณาใช้แนวทางอื่นในการนำ
เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการดำเนินมาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อย และการทำข้อตกลงปรับปรุง
โครงสร้างหนี้ นอกจากตัวอย่างที่ระบุในข้างต้นได้ โดยให้ถือปฏิบัติให้สอดคล้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตาม
กฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งหลักการของการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

3. การบริหารความเสี่ยงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ประกอบธุรกิจ

3.1 ผู้ประกอบธุรกิจต้องจัดทำขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้และการทำข้อตกลงปรับปรุง
โครงสร้างหนี้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ ที่ผ่านการอนุมัติตามขั้นตอนภายใน
ขององค์กร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการให้บริการลูกหนี้ โดยมีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอให้เหมาะสม
กับสภาพแวดล้อมและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง

3.2 ผู้ประกอบธุรกิจต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันและมาตรการรักษาความปลอดภัยด้านเทคโนโลยี
สารสนเทศที่เหมาะสมกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ เช่น การเก็บรักษาข้อมูล
ที่รัดกุม การตรวจสอบและเฝ้าระวังการแอบอ้างเพื่อให้เชื่อว่าเป็นการให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจ

3.3 ผู้ประกอบธุรกิจต้องจัดเก็บหลักฐานการติดต่อลูกหนี้ การพิสูจน์ยืนยันตัวตน การเลือกรับเงื่อนไข
ของลูกหนี้ และการทำข้อตกลงปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ข้อความ ภาพ เสียง
และบันทึกรายละเอียดการทำรายการ (transaction log หรือ application log) ให้มีรายละเอียดเพียงพอ
ในการใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์และยืนยันการแสดงเจตนาเข้าร่วมมาตรการหรือเข้าทำข้อตกลง
ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้กับผู้ประกอบธุรกิจ

4. การดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้อง

4.1 ผู้ประกอบธุรกิจต้องถือปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (market conduct) อาทิ การนำเสนอข้อมูลที่ชัดเจน ครบถ้วน และเพียงพอต่อการตัดสินใจของลูกค้าด้วยความเข้าใจที่ถูกต้อง การจัดให้มีระบบดาวนโหลดเอกสารที่เกี่ยวข้อง และการส่งเอกสารยืนยันการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามช่องทางที่เหมาะสม ทั้งนี้ ในช่วงการเปลี่ยนผ่านจากการใช้สัญญาที่มีการลงนามต่อหน้าเป็นสัญญาในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ขอให้ผู้ประกอบธุรกิจพิจารณาจัดส่งสัญญาหรือเอกสารที่แสดงรายละเอียดข้อตกลงใหม่หรือการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แก่ลูกค้าด้วย โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับภาระหนี้ ค่างวด อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาชำระคืน และข้อมูลอื่นที่จำเป็น เพื่อลดข้อผิดพลาดและข้อโต้แย้งที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

4.2 ผู้ประกอบธุรกิจต้องจัดให้มีการสื่อสารข้อมูลการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ชัดเจน ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น ศูนย์บริการข้อมูลลูกค้า (call center) สาขา และการให้บริการผ่านช่องทางออนไลน์ รวมทั้งต้องให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่ลูกหนี้ เพื่อให้ลูกหนี้สามารถใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย

หลักเกณฑ์การกำกับดูแล และสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรและค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้อง

1. การลดอัตราดอกเบี้ยหนี้ขั้นต่ำของบัตรเครดิต และการขยายวงเงินของบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ¹

1.1 การลดอัตราดอกเบี้ยหนี้ขั้นต่ำของบัตรเครดิต

ให้ผู้ประกอบธุรกิจกำหนดอัตราดอกเบี้ยบัตรเครดิตขั้นต่ำ สำหรับปี 2564 ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ของยอดคงค้างทั้งสิ้น สำหรับปี 2565 ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8 ของยอดคงค้างทั้งสิ้น และตั้งแต่ปี 2566 เป็นต้นไป ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ของยอดคงค้างทั้งสิ้น

1.2 การขยายวงเงินบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ

ให้ผู้ประกอบธุรกิจพิจารณาขยายวงเงินให้แก่ลูกหนี้ที่มีความจำเป็นต้องใช้วงเงินบัตรเครดิต หรือสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่มีลักษณะวงเงินหมุนเวียน หรือที่ผ่อนชำระเป็นงวด และมีพฤติกรรมการชำระหนี้ที่ดีมาอย่างต่อเนื่อง และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนหรือกระแสเงินสดหมุนเวียนเฉลี่ยต่อเดือน ในบัญชีเงินฝากต่ำกว่า 30,000 บาท จาก 1.5 เท่า เป็น 2 เท่าของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนหรือกระแสเงินสดหมุนเวียนเข้าเฉลี่ยต่อเดือนในบัญชีเงินฝาก เป็นการชั่วคราว สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564

2. การปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้รายย่อยด้วยวิธีทั่วไป¹

2.1 การจัดชั้นและการกันเงินสำรอง

2.1.1 กรณีพักชำระหนี้ ให้สถาบันการเงิน² หรือสถาบันการเงินเฉพาะกิจคงการจัดชั้นเดิม

2.1.2 กรณีที่ลูกหนี้ปฏิบัติตามเงื่อนไขการชำระหนี้

(1) สำหรับลูกหนี้ที่ไม่ด้อยคุณภาพ (non-NPL) ที่เดิมอยู่ในชั้นที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (under-performing หรือ stage 2) หรือชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ ให้สถาบันการเงินจัดชั้นลูกหนี้เป็นชั้นที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (performing หรือ stage 1) หรือกรณีสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ให้จัดชั้นลูกหนี้เป็นชั้นปกติ ได้ทันที หากพิจารณาว่าลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามข้อตกลง หรือสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้

(2) สำหรับลูกหนี้ด้อยคุณภาพ (NPL) ให้สถาบันการเงินสามารถจัดชั้นลูกหนี้เป็นชั้น performing หรือ stage 1 ได้ หรือกรณีสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ให้สามารถจัดชั้นลูกหนี้เป็นชั้นปกติได้ หากลูกหนี้สามารถชำระเงินตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ได้ติดต่อกันเป็นเวลา 3 เดือน หรือ 3 งวดการชำระเงิน แล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า

ทั้งนี้ ในการพิจารณาการเปลี่ยนการจัดชั้นเป็นชั้นที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (under-performing หรือ stage 2) สถาบันการเงินสามารถนำแนวทางการพิจารณาการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Significant Increase in Credit Risk : SICR) ของ

¹ ที่มา : หนังสือที่ ธปท.พ.นส.(01)ว. 648/2563 เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยเพิ่มเติมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ระยะที่ 2 ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2563 และเอกสารแนบ 4 ของหนังสือดังกล่าว ซึ่งได้ถูกยกเลิกแล้วตามหนังสือฉบับนี้

² สถาบันการเงินในเอกสารแนบนี้ หมายถึง สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นบริษัทลูกในกลุ่ม solo consolidation ของสถาบันการเงิน

รพท. ตามที่กำหนดใน **เอกสารแนบ 5.1** มาใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นได้ และให้พิจารณาการกันเงินสำรองให้สอดคล้องกับความเสี่ยง (risk profile) ของลูกหนี้

(3) การรับรู้รายได้ดอกเบี้ยด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective Interest Rate: EIR) ในกรณีที่การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ทำให้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเดิมไม่สะท้อนประมาณการกระแสเงินสดที่จะได้รับจากสินเชื่อนั้นแล้ว สถาบันการเงินสามารถใช้ EIR ใหม่เป็นอัตราคิดคำนวณมูลค่าปัจจุบันของสินเชื่อที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ภายใต้แนวทางการให้ความช่วยเหลือนี้ได้

2.2 อสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

2.2.1 กรณีที่สถาบันการเงินไม่สามารถจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามแนวทางการให้ความช่วยเหลือภายในระยะเวลา 5 ปีนับแต่วันที่ได้มา รพท. ผ่อนผันให้สถาบันการเงินถือครองอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวต่อไปได้อีก 5 ปีนับแต่ระยะเวลาที่ครบกำหนดดังกล่าวโดยไม่ต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกันเงินสำรองตาม [ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยอสังหาริมทรัพย์รอการขาย](#)

2.2.2 รพท. อนุญาตให้สถาบันการเงินนำอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามแนวทางการให้ความช่วยเหลือออกให้เช่าได้เป็นการทั่วไป ยกเว้นกรณีการให้เช่าแก่กรรมการ ผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องของบุคคลดังกล่าว โดยการให้เช่าดังกล่าวต้องไม่เป็นอุปสรรคในการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์รอการขายตามหลักเกณฑ์ที่ รพท. กำหนด เช่น หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการถือครองอสังหาริมทรัพย์รอการขาย ทั้งนี้ ให้สถาบันการเงินกำหนดเงื่อนไขในการให้เช่าอสังหาริมทรัพย์รอการขายดังกล่าวตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงิน โดยไม่ต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการของสถาบันการเงินตาม [ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้สถาบันการเงินประกอบธุรกิจการนำอสังหาริมทรัพย์ออกให้เช่า](#)

2.3 การรายงานข้อมูลต่อบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด (เครดิตบูโร)

หากลูกหนี้มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้หรือมีข้อตกลงของสัญญาใหม่ ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

2.3.1 สำหรับลูกหนี้ที่ยังไม่ด้อยคุณภาพ (non-NPL) ให้ถือว่าการปรับปรุงโครงสร้างหนี้หรือข้อตกลงตามสัญญาใหม่เป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในลักษณะเชิงป้องกัน (pre-emptive) โดยไม่ถือเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา (Trouble Debt Restructuring: TDR) และไม่ต้องรายงานวันที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แก่เครดิตบูโร

2.3.2 สำหรับลูกหนี้ด้อยคุณภาพ (NPL) ให้ถือเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา (TDR) และรายงานวันที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แก่เครดิตบูโร

3. การปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้รายย่อยด้วยวิธีการรวมหนี้ (debt consolidation)³

3.1 การจัดชั้นและการกันเงินสำรอง

สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถจัดชั้นสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่นที่นำมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ภายหลังการรวมหนี้เป็นชั้นที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (performing หรือ stage 1) หรือชั้นปกติ ได้ทันที แล้วแต่กรณี หากพิจารณาว่าลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้

สำหรับหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบธุรกิจสามารถถือปฏิบัติตาม [หนังสือที่ ธปท.ผนส.\(23\)ว.276/2563 เรื่อง แนวทางการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563](#) หรือ [หนังสือที่ ธปท.ผก.\(72\)ว.277/2563 เรื่อง แนวทางในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563](#) และที่แก้ไขเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

3.2 การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต

(1) สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย

ให้ผู้ประกอบธุรกิจใช้น้ำหนักความเสี่ยงร้อยละ 35 หากมีคุณสมบัติเป็นไปตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่ออื่นที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย

(2) สินเชื่อรายย่อยอื่นที่นำมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้

ให้ผู้ประกอบธุรกิจใช้น้ำหนักความเสี่ยงร้อยละ 75 หากมีคุณสมบัติเป็นไปตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต

3.3 การรายงานข้อมูลต่อบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด (เครดิตบูโร)

ผู้ประกอบธุรกิจไม่ต้องรายงาน “วันที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้” สำหรับสินเชื่อที่นำมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามมาตรการนี้ทุกบัญชี

³ ที่มา : [หนังสือที่ ธปท.ผนส.\(01\)ว. 912/2563](#) เรื่อง แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้รายย่อยด้วยวิธีการรวมหนี้ (debt consolidation) ลงวันที่ 27 สิงหาคม 2563 ซึ่งได้ถูกยกเลิกแล้วตามหนังสือฉบับนี้

4. มาตรการทางภาษีอากรและค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สำหรับผู้ประกอบการที่ได้ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามแนวทางของหนังสือฉบับนี้ หรือแนวทางของ ธปท.

สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรฯ	อ้างอิง
1. การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามแนวทางของ ธปท.	
(1.1) การยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2564)	<u>พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 709) พ.ศ. 2563</u> ■ สำหรับลูกหนี้ของสถาบันการเงิน (สง.) และ สง. - กรณีการโอนทรัพย์สินชำระหนี้ ตามมาตรา 5 - กรณีการโอนทรัพย์สินให้ผู้อื่นเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ ตามมาตรา 8 ■ สำหรับลูกหนี้ของเจ้าหนี้อื่นและเจ้าหนี้อื่น - กรณีการโอนทรัพย์สินชำระหนี้ ตามมาตรา 7 ■ สำหรับลูกหนี้ของเจ้าหนี้อื่น - กรณีการโอนทรัพย์สินให้ผู้อื่นเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ ตามมาตรา 9 - กรณีการปลดหนี้ ตามมาตรา 6
(1.2) การลดหย่อนค่าจดทะเบียนการโอนกรรมสิทธิ์และค่าจดทะเบียนการจำนอง (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2564)	หลักเกณฑ์การลดหย่อน • <u>ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การลดหย่อนค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเป็นพิเศษตามประมวลกฎหมายที่ดิน สำหรับกรณีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด</u> • <u>ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การลดหย่อนค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเป็นพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด สำหรับกรณีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด</u> หนังสือรับรองหนี้ • <u>ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร (ฉบับที่ 28) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข กรณีหนี้ที่ต้องดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 623) พ.ศ. 2559</u>

สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรฯ	อ้างอิง
	ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร (ฉบับที่ 29) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข กรณีหนี้ที่ต้องดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ตามพระราชบัญญัติการออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 709) พ.ศ. 2563
2. การจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ (haircut)	
(2.1) เจ้าหนี้ที่เป็นสถาบันการเงิน (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 เป็นต้นไป)	- กฎกระทรวง ฉบับที่ 186 (พ.ศ. 2534) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ - กฎกระทรวง ฉบับที่ 374 (พ.ศ. 2564) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้
(2.2) เจ้าหนี้ที่เป็นบริษัทที่มีใช้สถาบันการเงิน (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2564)	กฎกระทรวง ฉบับที่ 367 (พ.ศ. 2563) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้
3. การพิจารณาเหตุอันสมควรในการคำนวณรายได้รายจ่าย	
การพิจารณาเหตุอันสมควรในการคำนวณรายได้รายจ่าย (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 เป็นต้นไป)	<u>คำสั่งกรมสรรพากร ที่ ป. 154/2559 เรื่อง ภาษีเงินได้นิติบุคคล การพิจารณาเหตุอันสมควร ตามมาตรา 65 ทวิ (4) และกรณีคำนวณรายได้รายจ่าย ตามมาตรา 65 วรรคสาม แห่งประมวลรัษฎากร</u> - กรณี สง. ปรับลดอัตราดอกเบี้ยลง ตามข้อ 1 - กรณีลูกหนี้โอนทรัพย์สินหรือให้บริการแก่ สง. ด้วยมูลค่าที่ต่ำกว่าอัตราตลาด ตามข้อ 2 - กรณี สง. ทำสัญญาหรือข้อตกลงให้ลูกหนี้ชำระเงินต้นก่อนการชำระดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม หรือค่าบริการ ตามข้อ 3

**แนวทางการพิจารณาการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (SICR)
เป็นการชั่วคราวในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์
ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย¹**

ตามที่ ธปท. ได้ขอให้สถาบันการเงินแต่ละแห่งกำหนดนโยบายภายในเกี่ยวกับแนวทางการพิจารณาจัดชั้นสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Significant Increase in Credit Risk: SICR) นั้น

ธปท. จึงได้จัดทำแนวทาง SICR เบื้องต้น พร้อมตัวอย่างในการพิจารณาข้อบ่งชี้ว่าลูกหนี้จะมีการเพิ่มขึ้นของความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างมีนัยสำคัญจนนำไปสู่การพิจารณาปรับชั้นสินทรัพย์ เพื่อใช้ในการชั่วคราวในการช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2564 ดังนี้

ข้อบ่งชี้ (indicators)

(1) นโยบายของสถาบันการเงินควรให้ความสำคัญกับการพิจารณาข้อบ่งชี้ (indicators) ที่จะส่งผลกระทบต่อการลดลงของความสามารถในการชำระหนี้หรือการเพิ่มขึ้นของความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างมีนัยสำคัญ โดยตามแนวทางสากลควรพิจารณาข้อบ่งชี้ 2 ด้านสำคัญ ได้แก่ 1) ด้านการค้างชำระ และ 2) ด้านฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการชำระหนี้ ซึ่งครอบคลุมทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วและอาจเกิดขึ้นในอนาคต

(2) หากข้อบ่งชี้ที่กำหนดตามนโยบายของสถาบันการเงินส่งสัญญาณเตือน สถาบันการเงินควรวิเคราะห์และทบทวน เพื่อพิจารณาผลที่มีต่อการลดลงของความสามารถในการชำระหนี้หรือการเพิ่มขึ้นของความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างมีนัยสำคัญ และพิจารณาปรับชั้นสินทรัพย์จาก stage 1 (performing) เป็น stage 2 (under-performing) ทั้งนี้ หากพิจารณาแล้วคงการจัดชั้นเดิม สถาบันการเงินควรมีหลักฐานประกอบการพิจารณาไว้

(3) ตัวอย่างข้อบ่งชี้ที่สถาบันการเงินอาจนำมาใช้พิจารณาเป็นแนวทางเบื้องต้น²

(3.1) ข้อบ่งชี้ด้านการค้างชำระ เช่น ลูกหนี้ผิดนัดชำระสินเชื่อประเภทอื่นของสถาบันการเงินมาแล้วเกินกว่า 30 วัน เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่ามีความสามารถในการชำระหนี้ หรือมีกระแสเงินสดรองรับการชำระหนี้

(3.2) ข้อบ่งชี้ด้านฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและการชำระหนี้ เช่น

(3.2.1) ฐานะการเงินหรือผลประกอบการของลูกหนี้มีแนวโน้มเสื่อมถอยลงอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งกระทบต่อประมาณการกระแสเงินสดจากการดำเนินงานสำหรับการชำระหนี้ที่ไม่เพียงพอ

(3.2.2) อันดับความน่าเชื่อถือด้านเครดิตของลูกหนี้ตาม internal rating ของสถาบันการเงินลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

(3.2.3) ลูกหนี้ถูกดำเนินคดีอยู่ในชั้นศาล หรือเคยถูกตัดสินว่ามีความผิดในธุรกิจที่ผิดกฎหมาย โดยอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจในอนาคต หรือจำนวนทุนทรัพย์ที่พ้องมีผลต่อฐานะการเงินอย่างมีนัยสำคัญ

¹ ที่มา : เอกสารแนบ 4.1 ของ [หนังสือที่ ธปท.พณส.\(01\)ว. 648/2563](#) เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยเพิ่มเติมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ระยะที่ 2 ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2563 ซึ่งได้ถูกยกเลิกแล้วตามหนังสือฉบับนี้

² สถาบันการเงิน และ ธปท. อาจกำหนดข้อบ่งชี้ที่แตกต่างหรือเพิ่มเติมจากตัวอย่างเหล่านี้ได้

เอกสารแนบ 6

แบบรายงานการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามมาตราการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อย
 เริ่มรายงานข้อมูลตั้งแต่สิ้นเดือนมิถุนายน 2564 โดยกำหนดส่งภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไป
 ข้อมูล เพียงวันที่.....

ประเภทสินเชื่อ	มาตรการให้ความช่วยเหลือระยะที่ 3	มาตรการให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ	ลูกหนี้ที่ประสงค์ขอเข้ามาตรการ		ลูกหนี้ที่ผู้ประกอบการธุรกิจให้ความช่วยเหลือ	
			จำนวนบัญชี	ยอดหนี้คงค้าง (ล้านบาท)	จำนวนบัญชี	ยอดหนี้คงค้าง (ล้านบาท)
บัตรเครดิต	เปลี่ยนประเภทหนี้เป็นสินเชื่อที่มีระยะเวลา ตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ด้วยอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 12 ต่อปี					
บัตรเครดิต	รวมหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่น (debt consolidation)					
บัตรเครดิต	มาตรการอื่น ๆ นอกเหนือจากมาตรการที่ออกโดย ธพท.					
สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่มีลักษณะวงเงินหมุนเวียน (revolving loan)	เปลี่ยนประเภทหนี้เป็นสินเชื่อที่มีระยะเวลา ตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ด้วยอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 22 ต่อปี					
สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่มีลักษณะวงเงินหมุนเวียน (revolving loan)	รวมหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่น (debt consolidation)					
สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่มีลักษณะวงเงินหมุนเวียน (revolving loan)	มาตรการอื่น ๆ นอกเหนือจากมาตรการที่ออกโดย ธพท.					
สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่ผ่อนชำระเป็นงวด	ลดค่างวดลงตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ด้วยอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 22 ต่อปี					

ประเภทสินเชื่อ	มาตรการให้ความช่วยเหลือระยะที่ 3	มาตรการให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ	ลูกหนี้ที่ประสงค์ขอเข้ามาตรการ		ลูกหนี้ที่ผู้ประกอบการกิจให้ความช่วยเหลือ	
			จำนวนบัญชี	ยอดหนี้คงค้าง (ล้านบาท)	จำนวนบัญชี	ยอดหนี้คงค้าง (ล้านบาท)
สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่ผ่อนชำระเป็นงวด	รวมหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่น (debt consolidation)					
สินเชื่อที่มีทะเบียนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นประกัน (สินเชื่อจำนำทะเบียนรถ)	ลดค้างงวดตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ด้วยอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 22 ต่อปี					
สินเชื่อที่มีทะเบียนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นประกัน (สินเชื่อจำนำทะเบียนรถ)	พักชำระค้างงวด ตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ด้วยอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 22 ต่อปี					
สินเชื่อที่มีทะเบียนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นประกัน (สินเชื่อจำนำทะเบียนรถ)	ลูกหนี้สามารถคืนรถเพื่อขายทอดตลาด โดยอ้างอิงจากราคาขายประมูลได้จริง					
สินเชื่อที่มีทะเบียนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นประกัน (สินเชื่อจำนำทะเบียนรถ)	รวมหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่น (debt consolidation)					
สินเชื่อที่มีทะเบียนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นประกัน (สินเชื่อจำนำทะเบียนรถ)	มาตรการอื่น ๆ นอกเหนือจากมาตรการที่ออกโดย ธปท.					
สินเชื่อที่เกิดจากการให้เช่าซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์	ลดค้างงวด/ขยายเวลาตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ โดย EIR ใหม่ตลอดอายุสัญญาต้องไม่สูงกว่า EIR เดิม					
สินเชื่อที่เกิดจากการให้เช่าซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์	พักชำระค้างงวด ตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ โดย EIR ใหม่ตลอดอายุสัญญาต้องไม่สูงกว่า EIR เดิม					

ประเภทสินเชื่อ	มาตรการให้ความช่วยเหลือระยะที่ 3	มาตรการให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ	ลูกหนี้ที่ประสงค์ขอเข้ามาตรการ		ลูกหนี้ที่ผู้ประกอบการกิจให้ช่วยเหลือ	
			จำนวนบัญชี	ยอดหนี้คงค้าง (ล้านบาท)	จำนวนบัญชี	ยอดหนี้คงค้าง (ล้านบาท)
สินเชื่อที่เกิดจากการให้เช่าซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์	ให้ลูกหนี้คืนรถเพื่อขายทอดตลาด โดยอ้างอิงราคาขายประมูลได้จริง					
สินเชื่อที่เกิดจากการให้เช่าซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์	รวมหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่น (debt consolidation)					
สินเชื่อที่เกิดจากการให้เช่าซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์	มาตรการอื่น ๆ นอกเหนือจากมาตรการที่ออกโดย ธพท.					
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อที่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกัน	ลดค่างวด และให้ลูกหนี้สามารถทยอยชำระคืนได้เป็นขั้นบันได (step up) ตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้					
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อที่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกัน	พักเงินต้น จ่ายดอกเบี้ยบางส่วน และ/ หรือ ให้ลูกหนี้สามารถทยอยชำระคืนได้เป็นขั้นบันได (step up) ตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้					
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อที่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกัน	พักเงินต้น พิจารณาลดอัตราดอกเบี้ย และ/ หรือ ให้ลูกหนี้สามารถทยอยชำระคืนได้เป็นขั้นบันได (step up) ตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้					
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อที่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกัน	พักชำระค่างวด (เงินต้นและดอกเบี้ย) และ/ หรือ ให้ลูกหนี้สามารถทยอยชำระคืนได้เป็นขั้นบันได (step up) ตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้					
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อที่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกัน	มาตรการอื่น ๆ นอกเหนือจากมาตรการที่ออกโดย ธพท.					

คำถาม – คำตอบแนบท้ายหนังสือที่ ธปท.กปน.ว. 480 /2564
เรื่อง มาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยในช่วงสถานการณ์การระบาดของ
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระยะที่ 3
ลงวันที่ 14 พฤษภาคม 2564

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
1	ขอบเขตหนังสือฉบับนี้	
1.1	ตามมาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระยะที่ 3 (มาตรการระยะที่ 3) เจ้าหนี้หมายถึงผู้ประกอบการธุรกิจให้เข้าซื้อที่ไม่อยู่ภายใต้การกำกับ ธปท. ด้วยหรือไม่	ในการกำหนดมาตรการระยะที่ 3 ธปท. ได้รวมหรือร่วมผู้ประกอบการธุรกิจผ่านสมาคมและชมรมต่าง ๆ รวมถึงสมาคมธุรกิจเข้าซื้อไทย สมาคมธุรกิจเข้าซื้อรถจักรยานยนต์ไทย ซึ่งสมาชิกในสมาคมดังกล่าวมีทั้งที่เป็นสถาบันการเงินและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ธปท. และผู้ประกอบการธุรกิจที่ไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ธปท. ต่างมีความเห็นร่วมกันในการกำหนดมาตรการระยะที่ 3 นี้ ธปท. จึงขอความร่วมมือให้ผู้ประกอบการธุรกิจให้เข้าซื้อที่ไม่อยู่ภายใต้การกำกับ ธปท. พิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหนี้ตามมาตรการในหนังสือฉบับนี้ด้วย
1.2	กรณีสินเชื่อที่นำรมาเป็นหลักประกันตามกฎหมาย เช่น จำนำตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือจดทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ ถือเป็นสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับหรือไม่ และอยู่ภายใต้มาตรการให้ความช่วยเหลือตามหนังสือฉบับนี้หรือไม่	สำหรับสินเชื่อที่นำรมาเป็นหลักประกันตามกฎหมาย ไม่ถือเป็นสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ เนื่องจากถือว่าเป็นสินเชื่อที่มีทรัพย์สินหรือทรัพย์สินเป็นหลักประกัน อย่างไรก็ดี ในกรณีดังกล่าวผู้ประกอบการธุรกิจสามารถให้ความช่วยเหลือลูกหนี้โดยถือปฏิบัติตามมาตรการในหนังสือฉบับนี้ได้
1.3	ลูกหนี้ที่ได้รับความช่วยเหลือตามมาตรการระยะที่ 2 สามารถเปลี่ยนมาขอรับความช่วยเหลือตามมาตรการระยะที่ 3 ได้หรือไม่	หากลูกหนี้ที่เคยได้รับความช่วยเหลือต้องการขอรับความช่วยเหลือตามมาตรการระยะที่ 3 ก็สามารถทำได้ โดยขอให้ผู้ประกอบการธุรกิจพิจารณาให้ความช่วยเหลือที่สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้
1.4	ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถถือเอาการแจ้งความประสงค์ขอรับความช่วยเหลือ (opt-in) หรือการกดตอบรับโครงการช่วยเหลือเป็นการแสดงข้อมูลการได้รับผลกระทบ แทนการเรียกเก็บเอกสารได้หรือไม่	หากผู้ประกอบการธุรกิจมีข้อมูลลูกหนี้เพียงพอต่อการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ผู้ประกอบการธุรกิจไม่จำเป็นต้องขอเอกสารจากลูกหนี้เพิ่มเติม เช่น ผู้ประกอบการธุรกิจมีข้อมูลการประกอบอาชีพอยู่แล้วว่าลูกหนี้มีอาชีพใด และเป็นอาชีพที่ได้รับผลกระทบหรือไม่ โดยผู้ประกอบการธุรกิจสามารถให้

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
		ความช่วยเหลือกับลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งนี้ กรณีลูกหนี้กลุ่มข้าราชการ หรือพนักงานที่มีเงินเดือนประจำ ซึ่งอาจจะไม่ได้ผลกระทบโดยตรง ขอให้พิจารณาผลกระทบทางอ้อมที่ลูกหนี้อาจได้รับจากการที่แหล่งรายได้ของครอบครัวลดลงด้วย เช่น สมาชิกในครอบครัวถูกลดเงินเดือน ถูกปลดออกจากการ หรือรายได้เสริมจากแหล่งอื่นลดลง เป็นต้น
1.5	กรณีลูกหนี้ non-NPL ได้รับช่วยเหลือโดยการพักชำระค่างวด (เงินต้นและดอกเบี้ย) เป็นระยะเวลา 3 เดือน ลูกหนี้สามารถเลือกออกจากมาตรการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวก่อนครบกำหนดได้หรือไม่ และจะมีผลต่อการรายงานข้อมูลเครดิตบูโรหรือไม่	ลูกหนี้สามารถเลือกออกจากมาตรการดังกล่าวได้ โดยแจ้งความประสงค์ให้กับผู้ประกอบการธุรกิจทราบ โดยลูกหนี้ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ตกลงกับผู้ประกอบการธุรกิจ อนึ่ง การพักชำระค่างวดไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติผิดเงื่อนไขหรือสัญญา ดังนั้น ผู้ประกอบการธุรกิจจะคิดค่าธรรมเนียม/เบี้ยปรับหรือดอกเบี้ยผิดนัดในช่วงที่พักชำระไม่ได้ และลูกหนี้จะไม่ถูกรายงานวันที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (TDR date) ต่อบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด (เครดิตบูโร) หากยังคงสามารถชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด
1.6	ในกรณีที่ผู้ประกอบการพิจารณาว่าลูกหนี้ไม่เข้าข่ายได้รับผลกระทบจาก COVID-19 แต่ประสงค์ขอเข้ามาตรการให้ความช่วยเหลือของผู้ประกอบการ ซึ่งผู้ประกอบการเห็นว่ามาตรการดังกล่าวไม่เหมาะสมกับสถานะและความสามารถในการชำระของลูกหนี้ ผู้ประกอบการสามารถปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวได้หรือไม่	กรณีที่ผู้ประกอบการพิจารณาแล้วว่าลูกหนี้ไม่เข้าข่ายได้รับผลกระทบจาก COVID-19 และสามารถชำระหนี้ได้ตามปกติ ให้ผู้ประกอบการชี้แจงเหตุผลให้กับลูกหนี้ และนำเสนอสิทธิประโยชน์ให้แก่ลูกหนี้เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ลูกหนี้จ่ายชำระหนี้ได้เป็นอย่างดีอย่างต่อเนื่อง
1.7	ลูกหนี้ที่ไม่ถูกจัดชั้นเป็น NPL ณ 1 มี.ค. 63 ในกรณีดังต่อไปนี้ สามารถสมัครเข้าร่วมมาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ในข้อ 1 ของหนังสือฉบับนี้ได้หรือไม่ <u>กรณีที่ 1</u> ลูกหนี้ไม่เป็น NPL ณ 1 มี.ค. 63 แต่มีสถานะเป็น NPL ณ วันแจ้งความประสงค์ขอรับความช่วยเหลือ (opt-in) ตามมาตรการระยะที่ 3	มาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามหนังสือฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางให้ผู้ประกอบการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ไม่เป็น <u>NPL</u> (ลูกหนี้จัดชั้นปกติ กล่าวถึงเป็นพิเศษ หรือ Stage 1/2) ณ 1 มี.ค. 63 ตามที่ระบุในข้อ 1.1 ของหนังสือฉบับนี้ ดังนั้น

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
	กรณีที่ 2 ลูกหนี้ได้รับอนุมัติสินเชื่อหลังจากวันที่ 1 มี.ค. 63 (new booking) ต่อมาได้รับผลกระทบจาก COVID-19 จึงแจ้งความประสงค์ขอรับความช่วยเหลือ	จากกรณีตัวอย่างทั้ง 2 กรณีดังกล่าว ลูกหนี้สามารถแจ้งความประสงค์ขอรับความช่วยเหลือตามมาตรการระยะที่ 3 ได้ เนื่องจากไม่เป็น NPL ณ 1 มี.ค. 63 ทั้งนี้ สำหรับลูกหนี้ที่คุณสมบัติไม่เป็นไปตามข้อ 1.1 ของหนังสือฉบับนี้ ขอให้ผู้ประกอบการธุรกิจพิจารณาให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามความสามารถในการชำระหนี้ ซึ่งอาจอ้างอิงตามแนวทางของมาตรการในหนังสือฉบับนี้ หรือ ตามหนังสือที่ รพท.ฝนส.(23)ว. 276/2563 และหนังสือที่ รพท.ฝกณ.(72)ว. 277/2563 ลงวันที่. 28 ก.พ. 63 หรือที่แก้ไขเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี
1.8	ในกรณีนายจ้างหรือเจ้าของกิจการของลูกหนี้แจ้งความประสงค์ต่อผู้ประกอบการธุรกิจเพื่อขอรับความช่วยเหลือแทนลูกหนี้ในนามกลุ่มพนักงานหรือลูกจ้างของกิจการ มีแนวทางการดำเนินการอย่างไร	ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกหนี้ โดยจัดให้มีทางเลือกรองรับกรณี ดังนี้ - กรณีนายจ้างหรือเจ้าของกิจการมีสินเชื่อสวัสดิการกับผู้ประกอบการธุรกิจ - กรณีพนักงานหรือลูกจ้างมีสินเชื่อรายย่อยอื่นกับผู้ประกอบการธุรกิจ ตามกรณีข้างต้น นายจ้างหรือเจ้าของกิจการสามารถแจ้งรายชื่อลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบเพื่อขอรับความช่วยเหลือแทนพนักงานหรือลูกจ้างได้ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวต้องได้รับความยินยอมจากพนักงานและลูกจ้าง พร้อมส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยอาจระบุถึงผลกระทบของกิจการที่เกิดจาก COVID-19 ผลกระทบต่อการจ้างงานหรือเงินเดือน และข้อมูลของลูกหนี้ เช่น ชื่อ-นามสกุล ตำแหน่ง ความต้องการรับความช่วยเหลือ และลายเซ็นของลูกหนี้เพื่อยืนยันขอรับความช่วยเหลือ เป็นต้น ผ่านช่องทางที่ผู้ประกอบการธุรกิจกำหนด สำหรับการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจติดต่อกลับลูกหนี้และดำเนินการตามกระบวนการภายในต่อไป

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
2	การขยายวงเงินบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ	
2.1	การขยายวงเงินบัตรเครดิต และสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่มีลักษณะวงเงินหมุนเวียน หรือที่ผ่อนชำระเป็นงวด สำหรับลูกหนี้ที่มีพฤติกรรมการชำระหนี้ที่ต่อเนื่องต่อเนื่องตามมาตรการนี้ ผู้ประกอบธุรกิจต้องลดวงเงินให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ธปท. ภายในวันที่ 1 ม.ค. 65 หรือไม่	ผู้ประกอบธุรกิจต้องทยอยลดวงเงินดังกล่าว ตามความสามารถในการชำระหนี้ที่ดีขึ้นของลูกหนี้ ให้เป็นไปตามประกาศ ธปท. ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต และประกาศ ธปท. ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ ภายในวันที่ 1 ม.ค. 65
2.2	การขยายวงเงินสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่มีสินเชื่อที่มีทะเบียนรถเป็นประกัน สำหรับผู้บริโภครายได้หรือมีกระแสเงินสดหมุนเวียนเข้าในบัญชีเงินฝากโดยเฉลี่ยน้อยกว่า 30,000 บาท ต่อเดือน จากเดิมไม่เกิน 1.5 เท่า เป็นไม่เกิน 2 เท่า ผู้ประกอบธุรกิจยังคงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร	ผู้ประกอบธุรกิจยังคงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรณีที่ผู้บริโภครายได้หรือมีกระแสเงินสดหมุนเวียนเข้าในบัญชีเงินฝากโดยเฉลี่ยน้อยกว่า 30,000 บาท จะสามารถมีวงเงินสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่มีสินเชื่อที่มีทะเบียนรถเป็นประกันที่ได้รับจากผู้ประกอบธุรกิจอื่น ได้ไม่เกิน 3 แห่ง ตามที่กำหนดในประกาศ ธปท. ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ
2.3	การขยายวงเงินบัตรเครดิต และสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับตามที่กำหนดในหนังสือฉบับนี้ ให้รวมถึงลูกหนี้รายใหม่ด้วยหรือไม่ เนื่องจากมีการกำหนดว่าจะต้องมีพฤติกรรมการชำระหนี้ที่ดีมาอย่างต่อเนื่อง	ผู้ประกอบธุรกิจสามารถพิจารณาขยายวงเงินบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลฯ ให้กับลูกหนี้รายใหม่ (new booking) ที่มีความจำเป็นได้เป็นการชั่วคราว โดยสามารถพิจารณาประวัติการชำระหนี้จากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ อาทิ เครดิตบูโร ประกอบได้
3	มาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยระยะที่ 3	
3.1	การพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามมาตรการผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น แอปพลิเคชันบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ (mobile application) เว็บไซต์ ศูนย์บริการข้อมูลลูกหนี้ (call center) และการส่งข้อความทาง SMS นั้น ผู้ประกอบธุรกิจสามารถเลือกช่องทางใดช่องทางหนึ่งได้หรือไม่	ผู้ประกอบธุรกิจสามารถเลือกช่องทางใดช่องทางหนึ่งเพื่อสื่อสารมาตรการให้กับลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบ ตามการจัดกลุ่มลูกหนี้ของผู้ประกอบธุรกิจ

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
3.2	ตามข้อ 1.3 ของมาตรการให้ความช่วยเหลือสำหรับสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจพิจารณาทบทวนอัตราดอกเบี้ยให้ต่ำกว่าร้อยละ 22 ต่อปี ตั้งแต่งวดแรก กรณีขยายระยะเวลาชำระหนี้ออกไปเกินกว่า 48 งวด นั้น กรณีระยะเวลาตามสัญญาเดิมคงเหลือมากกว่า 48 งวด จะมีแนวทางการนับระยะเวลาชำระหนี้อย่างไร (เพิ่มเติมเมื่อ 12 กรกฎาคม 2564)	การกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจลดอัตราดอกเบี้ยให้ต่ำกว่าร้อยละ 22 ต่อปี กรณีขยายระยะเวลาชำระหนี้ออกไปเกินกว่า 48 งวด นั้น เพื่อให้ลูกหนี้ไม่มีภาระดอกเบี้ยมากเกินไปจนสมควร ในการพิจารณาระยะเวลาชำระหนี้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจนับจำนวนงวดที่ขยายเพิ่มในครั้งนี้นับรวมกับจำนวนงวดที่เหลือตามข้อตกลงเดิม <u>ตัวอย่าง</u> ลูกหนี้ทำสัญญาไว้ที่ 60 งวด ผ่อนมาแล้ว 5 งวด เหลือระยะเวลาผ่อนชำระอีก 55 งวด • กรณีที่ 1 : ลูกหนี้ขอเข้าร่วมมาตรการขยายระยะเวลาการผ่อนชำระออกไปอีก 6 งวด โดยลูกหนี้จะมีระยะเวลาผ่อนตามสัญญาคงเหลือเท่ากับ 61 งวด (55 งวด + 6 งวด) • กรณีที่ 2 : ผู้ประกอบธุรกิจให้ความช่วยเหลือโดยพักชำระเงินต้น 6 งวด โดยลูกหนี้จะมีระยะเวลาผ่อนตามสัญญาคงเหลือ เท่ากับ 55 งวด เท่าเดิม ดังนั้น จากตัวอย่างทั้ง 2 กรณี เนื่องจากระยะเวลาที่เหลือตามข้อตกลงปัจจุบันยาวกว่า 48 งวด จึงขอให้ผู้ประกอบธุรกิจพิจารณาทบทวนอัตราดอกเบี้ยให้ต่ำกว่าร้อยละ 22 ต่อปี
3.3	ตามข้อ 1.3 ของมาตรการให้ความช่วยเหลือสำหรับสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่ผ่อนชำระเป็นงวดและสินเชื่อที่มีทะเบียนรถเป็นประกัน ที่กำหนดให้ลดค่างวดโดยคิดอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 22 ต่อปี นั้น (1) ผู้ประกอบธุรกิจสามารถกำหนดระยะเวลาที่ให้ลดค่างวดได้เองหรือไม่ (2) ช่วงเวลาที่ให้ลดอัตราดอกเบี้ยเหลือไม่เกินร้อยละ 22 ต่อปี ให้หมายถึงเฉพาะช่วงที่ลดค่างวดให้หรือตลอดอายุสัญญา	การลดค่างวดโดยคิดอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 22 ต่อปี นั้น (1) ให้ผู้ประกอบธุรกิจพิจารณาระยะเวลาที่จะลดค่างวดให้แก่ลูกหนี้ตามความเหมาะสมและความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ (2) อัตราดอกเบี้ยจะต้องไม่เกินร้อยละ 22 ต่อปี ตลอดอายุสัญญา

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
3.4	ตามข้อ 1.3 ของมาตรการให้ความช่วยเหลือสำหรับสินเชื่อที่เกิดจากการให้เช่าซื้อ ที่กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจพิจารณาพักชำระค่างวดหรือปรับลดค่างวดให้กับลูกหนี้ โดยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective Interest Rate: EIR) ใหม่ตลอดอายุสัญญาต้องไม่สูงกว่า EIR ของสัญญาเดิม คำว่า “ตลอดอายุสัญญา” หมายความว่าอย่างไร (เพิ่มเติมเมื่อ 12 กรกฎาคม 2564)	อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงหรือ EIR ใหม่ “ตลอดอายุสัญญา” หมายถึง อัตราดอกเบี้ยที่คำนวณจากกระแสเงินสดตามสัญญาเดิมตั้งแต่วันที่ผู้ประกอบธุรกิจให้สินเชื่อจนถึงงวดสุดท้ายของสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้หรือข้อตกลงใหม่ โดยเมื่อรวมกระแสเงินสดของสัญญาเดิมและสัญญาใหม่แล้ว EIR ตลอดอายุสัญญาจะต้องไม่สูงกว่าอัตราเดิมก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ดังรูปด้านล่าง $\begin{array}{l} \text{สัญญาเดิม} \quad \text{EIR} = x\% \\ \text{สัญญาใหม่} \quad \text{EIR} = y\% \\ \text{การคำนวณ EIR ใหม่} \quad \text{EIR} \leq x\% \\ \text{“ตลอดอายุสัญญา”} \end{array}$
3.5	กรณีผู้ประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อให้ความช่วยเหลือลูกหนี้โดยการพักชำระค่างวดและจะเรียกเก็บดอกเบี้ยในระหว่างที่พักชำระค่างวด จะมีแนวทางการคำนวณดอกเบี้ยอย่างไร (ปรับปรุงเมื่อ 12 กรกฎาคม 2564)	การคำนวณดอกเบี้ยในระหว่างที่พักชำระค่างวดให้ผู้ประกอบธุรกิจคำนวณดอกเบี้ยของทุกค่างวดที่มีการพักชำระ โดยคำนวณบนฐานจำนวนเงินของค่างวดที่พักชำระและคำนวณเป็นระยะเวลาตั้งแต่วันที่เริ่มพักของงวดนั้น สะสมจนกว่าลูกหนี้จะนำค่างวดที่พักนั้น ๆ มาชำระคืน ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective Interest Rate : EIR) ใหม่ตลอดอายุสัญญาต้องไม่สูงกว่า EIR ของสัญญาเดิม <u>ตัวอย่าง</u> ลูกหนี้มีภาระค่างวด เดือนละ 10,000 บาท ต่อมาในงวดที่ 4 ลูกหนี้ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 อย่างรุนแรง จึงขอรับความช่วยเหลือโดยการพักชำระค่างวดระยะเวลา 3 เดือน (งวดที่ 4 - 6) กรณีดังกล่าว ให้ผู้ประกอบธุรกิจคำนวณดอกเบี้ยโดยใช้ EIR ตามสัญญาเดิม (ต่อเดือน) x ค่างวดที่ได้รับการพักชำระ

ข้อ	คำถาม	คำตอบ																																																												
		การคำนวณ ค่างวด = 10,000 บาท ต่อเดือน อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (EIR) = 1% ต่อเดือน วิธีการคำนวณดอกเบี้ย = ค่างวดที่พัก x EIR <table><tr><th>งวดที่</th><th colspan="2">ค่างวด</th><th>ค่างวด ค้าง สะสม</th><th>ดอกเบี้ย ที่เกิด ช่วงพัก</th><th>ดอกเบี้ย ค้าง สะสม</th></tr><tr><td>1</td><td>ชำระปกติ</td><td>10,000</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>2</td><td>ชำระปกติ</td><td>10,000</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>3</td><td>ชำระปกติ</td><td>10,000</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>4</td><td>พักชำระ ค่างวด</td><td>-</td><td>10,000</td><td>(10,000 x 1%) = 100</td><td>100</td></tr><tr><td>5</td><td>พักชำระ ค่างวด</td><td>-</td><td>20,000</td><td>(20,000 x 1%) = 200</td><td>300</td></tr><tr><td>6</td><td>พักชำระ ค่างวด</td><td>-</td><td>30,000</td><td>(30,000 x 1%) = 300</td><td>600</td></tr><tr><td>7</td><td>ชำระปกติ</td><td>10,000</td><td>30,000</td><td>(30,000 x 1%) = 300</td><td>900</td></tr><tr><td>8</td><td>ชำระปกติ + จ่ายค่างวด ที่พัก + ดอกเบี้ย ค้างสะสม</td><td>10,000 + (10,000 x 3) + 900 = 40,900</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>9</td><td>ชำระปกติ</td><td>10,000</td><td></td><td>หยุดคิด ดอกเบี้ย เนื่องจาก ชำระคืน งวดที่พัก ครบแล้ว</td><td></td></tr></table> อย่างไรก็ดี กรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจประสงค์ที่จะช่วยเหลือลูกหนี้มากกว่ามาตรการที่ ธปท. กำหนด ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถใช้วิธีการคำนวณดอกเบี้ยในลักษณะอื่นที่แตกต่างจากการคำนวณดอกเบี้ยบนฐานจำนวนเงินของค่างวดได้ เช่น การคำนวณบนฐานเงินต้นคงค้างในช่วงที่พักชำระ และลดดอกเบี้ยช่วงพักทั้งหมดหรือบางส่วน เป็นต้น ทั้งนี้ EIR ใหม่ตลอดอายุสัญญาต้องต่ำกว่า EIR เดิม	งวดที่	ค่างวด		ค่างวด ค้าง สะสม	ดอกเบี้ย ที่เกิด ช่วงพัก	ดอกเบี้ย ค้าง สะสม	1	ชำระปกติ	10,000				2	ชำระปกติ	10,000				3	ชำระปกติ	10,000				4	พักชำระ ค่างวด	-	10,000	(10,000 x 1%) = 100	100	5	พักชำระ ค่างวด	-	20,000	(20,000 x 1%) = 200	300	6	พักชำระ ค่างวด	-	30,000	(30,000 x 1%) = 300	600	7	ชำระปกติ	10,000	30,000	(30,000 x 1%) = 300	900	8	ชำระปกติ + จ่ายค่างวด ที่พัก + ดอกเบี้ย ค้างสะสม	10,000 + (10,000 x 3) + 900 = 40,900				9	ชำระปกติ	10,000		หยุดคิด ดอกเบี้ย เนื่องจาก ชำระคืน งวดที่พัก ครบแล้ว	
งวดที่	ค่างวด		ค่างวด ค้าง สะสม	ดอกเบี้ย ที่เกิด ช่วงพัก	ดอกเบี้ย ค้าง สะสม																																																									
1	ชำระปกติ	10,000																																																												
2	ชำระปกติ	10,000																																																												
3	ชำระปกติ	10,000																																																												
4	พักชำระ ค่างวด	-	10,000	(10,000 x 1%) = 100	100																																																									
5	พักชำระ ค่างวด	-	20,000	(20,000 x 1%) = 200	300																																																									
6	พักชำระ ค่างวด	-	30,000	(30,000 x 1%) = 300	600																																																									
7	ชำระปกติ	10,000	30,000	(30,000 x 1%) = 300	900																																																									
8	ชำระปกติ + จ่ายค่างวด ที่พัก + ดอกเบี้ย ค้างสะสม	10,000 + (10,000 x 3) + 900 = 40,900																																																												
9	ชำระปกติ	10,000		หยุดคิด ดอกเบี้ย เนื่องจาก ชำระคืน งวดที่พัก ครบแล้ว																																																										

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
3.6	กรณีลูกหนี้สินเชื่อที่มีทะเบียนรถยนต์เป็นประกัน หรือลูกหนี้เข้าซื้อรถยนต์ที่ขอคืนรถ แล้วราคาที่ประมูลขายได้จริงต่ำกว่าภาระหนี้ตามสัญญา ผู้ประกอบธุรกิจจะมีการช่วยเหลือเพิ่มเติมอย่างไร	ผู้ประกอบธุรกิจสามารถพิจารณาช่วยเหลือได้ตามนโยบายภายในของผู้ประกอบธุรกิจ หรือนโยบายของสมาคมที่เกี่ยวข้อง เช่น การยกหนี้ให้บางส่วนหรือทั้งหมด การช่วยเหลือโดยไม่ฟ้องบังคับคดีและไม่เรียกเก็บหนี้ตามนโยบายของผู้ประกอบธุรกิจ หากภาระหนี้ที่เหลือมีมูลค่าไม่เกิน 20,000 บาท สำหรับสินเชื่อที่มีทะเบียนรถยนต์เป็นประกัน หรือ 50,000 บาท สำหรับสินเชื่อที่เกิดจากการให้เข้าซื้อรถยนต์ เป็นต้น
4	มาตรการรวมหนี้ (debt consolidation)	
4.1	กรณีลูกหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยไม่ถูกจัดชั้นเป็นหนี้ด้อยคุณภาพ (Non Performing Loan: NPL) ก่อนวันที่ 1 มี.ค. 63 แต่ต่อมา ณ วันลงนามในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ถูกจัดชั้นเป็น NPL ลูกหนี้รายดังกล่าวจะสามารถเข้าร่วมมาตรการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ (debt consolidation) ได้หรือไม่	หากลูกหนี้รายดังกล่าวถูกจัดชั้นเป็น NPL ณ วันลงนามในสัญญา จะไม่สามารถเข้าร่วมมาตรการ debt consolidation ได้
4.2	กรณีสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่เป็นการกู้ร่วมกันของลูกหนี้ตั้งแต่ 2 รายขึ้นไป สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ควรพิจารณากำหนดแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ อย่างไร	กรณีสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่เป็นการกู้ร่วมกันของลูกหนี้ตั้งแต่ 2 รายขึ้นไป ไม่ถือเป็นข้อจำกัดในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ ดังนั้น สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้กับลูกหนี้ด้วยวิธีดังกล่าว หากลูกหนี้ร่วมทุกรายยินยอม
4.3	ตามมาตรการ debt consolidation (เอกสารแนบ 2) ตารางข้อ 4. กำหนดเงื่อนไขวงเงินสินเชื่อย่อยที่เหลืออยู่ว่า “สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจ สามารถทบทวนวงเงินบัตรเครดิต และ/หรือ วงเงินสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่มีลักษณะหมุนเวียนของลูกหนี้ตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ทั้งนี้ วงเงินที่เหลืออยู่ให้คงไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของวงเงินเดิม” นั้น สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ควรพิจารณากำหนดวงเงินคงเหลือของสินเชื่อย่อยอย่างไร และในกรณีลูกหนี้ถูกยกเลิก/ระงับวงเงินไปแล้ว ต้องคงวงเงินไว้หรือไม่	สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถทบทวนและพิจารณาให้ลูกหนี้ใช้วงเงินได้ตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ดังนี้ (1) กรณีวงเงินคงเหลือของบัตรเครดิตหรือสินเชื่อบุคคลภายใต้การกำกับเหลืออยู่มากกว่าร้อยละ 10 ของวงเงินเดิม ให้สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจทบทวนและพิจารณาวงเงินตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ โดยคงวงเงินไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 (2) กรณีวงเงินคงเหลือของบัตรเครดิตหรือสินเชื่อบุคคลภายใต้การกำกับเหลืออยู่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของวงเงินเดิม ให้ผู้ประกอบธุรกิจคงวงเงินไว้เท่าจำนวนวงเงินที่เหลืออยู่

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
		ทั้งนี้ ในกรณีที่ลูกหนี้ใช้สินเชื่อเต็มวงเงินแล้ว ให้สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พิจารณาตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ (3) กรณีลูกหนี้ถูกยกเลิก/ระงับวงเงินไปแล้ว สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ไม่จำเป็นต้องคงวงเงินหากได้พิจารณาถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้แล้ว
4.4	ในกรณีที่ระยะเวลาที่เหลือในการผ่อนชำระหนี้ของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยเหลือน้อย สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถพิจารณาให้ระยะเวลาของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้เกินกว่าระยะเวลาของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยได้หรือไม่ เช่น สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยมีระยะเวลาเหลือ 3 ปี หากสถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจพิจารณาตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้แล้วเห็นว่าควรมีระยะเวลาผ่อนชำระสินเชื่อรายย่อยที่นำมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ 5 ปี	ให้สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจพิจารณากำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ในการนำสินเชื่อรายย่อยมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ โดยคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ทั้งนี้ หากระยะเวลาคงเหลือในการผ่อนชำระหนี้ของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยน้อยกว่าระยะเวลาการชำระหนี้ของสินเชื่อรายย่อย สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องสามารถจัดจํานองวงเงินเพิ่มเติมบนสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยได้ และระยะเวลาที่จัดจํานองหลักประกันควรครอบคลุมระยะเวลาการชำระหนี้ในส่วนของสินเชื่อที่เกิดจากการรวมหนี้ด้วย โดยลูกหนี้ต้องยินยอมและรับทราบ
4.5	กรณีสินเชื่อที่เกิดจากการให้เข้าซื้อ จะมีแนวทางในการรวมหนี้ภายใต้มาตรการ debt consolidation อย่างไร	ธปท. มิได้กำหนดแนวทางในการรวมหนี้สินเชื่อที่เกิดจากการให้เข้าซื้อ โดยสถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถพิจารณารวมหนี้ตามแนวทางที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจหรือลูกหนี้สามารถเลือกที่จะ<u>นำหรือไม่นำ</u>สินเชื่อที่เกิดจากการให้เข้าซื้อมาเข้าร่วมมาตรการ debt consolidation ได้
4.6	ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ ผู้ประกอบธุรกิจต้องพิจารณาอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อมูลค่าหลักประกัน (LTV ratio) ตามประกาศ ธปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่ออื่นที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ด้วยหรือไม่ อย่างไร	เนื่องจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ไม่ได้มีการให้สินเชื่อใหม่เพิ่มเติม การรวมหนี้ตามมาตรการ debt consolidation จึงอาจมี LTV ratio เกินกว่าที่หลักเกณฑ์กำหนดได้ ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจสามารถพิจารณากำหนดอัตราส่วนดังกล่าวได้ตามแนวนโยบายภายในและการบริหารความเสี่ยงของผู้ประกอบธุรกิจ

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
		อย่างไรก็ตาม หากต่อมาผู้ประกอบการจะพิจารณาให้สินเชื่ออื่นที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย โดยมีที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกัน (สินเชื่อ Top Up) <u>เพิ่มเติม</u>แก่ลูกหนี้ที่อยู่ภายใต้มาตรการ debt consolidation ให้ผู้ประกอบการนำสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่นที่นำมารวมหนี้ซึ่งมีที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกันมารวมในการคำนวณและถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ LTV ratio ที่กำหนดในประกาศ ธปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่ออื่นที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยด้วย
4.7	ลูกหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยซึ่งมีภาระคงเหลือเฉพาะส่วนของสินเชื่ออื่นที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย (สินเชื่อ Top up) สามารถขอเข้าร่วมมาตรการ debt consolidation โดยนำสินเชื่อ Top up ไปรวมกับสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่น อาทิ บัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคล ภายใต้การกำกับ ได้หรือไม่	กรณีดังกล่าวสามารถเข้าร่วมมาตรการ debt consolidation ได้ โดยใช้สินเชื่อ Top up เป็นสัญญาหลักในการรวมหนี้กับสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่น โดยสถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจจะต้องคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามประกาศ ธปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่ออื่นที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย
4.8	การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ จะมีส่วนสูญเสียหรือไม่ อย่างไร	กรณีดังกล่าวจะไม่มีส่วนสูญเสียสำหรับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ เนื่องจากตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดชั้นและการกันเงินสำรองตามหนังสือเวียน ธปท. ที่ ธปท.ผนส. (23)ว. 276/2563 เรื่อง แนวทางการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ลว. 28 ก.พ. 63 กรณีที่การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ทำให้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเดิมไม่สะท้อนประมาณการกระแสเงินสดที่จะได้รับจากสินเชื่อนั้นแล้ว สถาบันการเงินสามารถใช้ EIR ใหม่เป็นอัตราคิดคำนวณมูลค่าปัจจุบันของสินเชื่อที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ภายใต้แนวทางการให้ความช่วยเหลือนี้ได้

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
4.9	การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ ต้องทำเป็นรูปแบบของสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้หรือไม่	รพท. มิได้กำหนดรูปแบบของสัญญา อย่างไรก็ตามก็ได้ในการช่วยเหลือลูกหนี้ให้ได้รับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรและค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องด้วย
5	แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้	
5.1	ตามข้อ 3.2 ของหนังสือฉบับนี้ ที่กำหนดว่ากรณีลูกหนี้ที่เป็น NPL ผู้ประกอบธุรกิจต้องจัดให้มีช่องทางหรือกลไกแก้ไขหนี้ในลักษณะเดียวกับ โครงการคลินิกแก้หนี้ โครงการมหกรรมไกล่เกลี่ยหนี้ หมายความว่าอย่างไร	- ผู้ประกอบธุรกิจ ควรจัดให้มีช่องทางให้ลูกหนี้ที่เป็น NPL และลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างถูกเจ้าหนี้ใช้สิทธิทางกฎหมายในการฟ้องร้องดำเนินคดีต่อศาล หรืออยู่ในชั้นบังคับคดี สามารถเข้าร่วมโครงการคลินิกแก้หนี้ หรือ - ผู้ประกอบธุรกิจจัดให้มีกลไกแก้ไขหนี้ในลักษณะเดียวกับ โครงการคลินิกแก้หนี้ โครงการมหกรรมไกล่เกลี่ยหนี้ ซึ่งหมายถึงการปรับโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้ที่มีปัญหา ด้วยการยืดระยะเวลาและลดอัตราดอกเบี้ย ฯลฯ
6	หลักเกณฑ์การกำกับดูแล	
6.1	กรณีผู้ประกอบธุรกิจให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหนี้จัดชั้นเป็น stage 2 / กล่าวถึงเป็นพิเศษ ตามหนังสือฉบับนี้ มีแนวทางการจัดชั้นอย่างไร ตัวอย่างเช่น <u>กรณีที่ 1</u> พักชำระค่างวด (เงินต้นและดอกเบี้ย) เป็นระยะเวลา 3 เดือน <u>กรณีที่ 2</u> ลดค่างวดร้อยละ 50 เป็นระยะเวลา 6 เดือน	ผู้ประกอบธุรกิจสามารถคงการจัดชั้นลูกหนี้ตั้งแต่วันที่ลูกหนี้แจ้งความประสงค์ขอรับความช่วยเหลือ (opt-in) ดังนี้ <u>กรณีที่ 1</u> สามารถคงการจัดชั้นในช่วงการพักชำระค่างวด 3 เดือน ทั้งนี้ หากต่อมาในเดือนที่ 4 ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไข ให้นำวันค้างชำระต่อจากวันที่ลูกหนี้แจ้งความประสงค์ขอรับความช่วยเหลือ <u>กรณีที่ 2</u> สามารถจัดชั้นเป็น stage 1/ปกติ ได้ทันที หากพิจารณาว่าลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ ณ วันที่ผู้ประกอบธุรกิจตอบรับให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ ทั้งนี้ หากต่อมาลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไข ให้ผู้ประกอบธุรกิจ เริ่มนับวันค้างชำระใหม่ภายหลังการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และผู้ประกอบธุรกิจต้องพิจารณากันเงินสำรองให้เพียงพอเพื่อรองรับโอกาสที่ลูกหนี้อาจไม่สามารถชำระหนี้ได้ในอนาคต

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
6.2	สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน ยังคงสามารถรับรู้รายได้ดอกเบี้ยค้างรับในช่วงที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามมาตรการนี้ได้หรือไม่	สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน สามารถรับรู้รายได้ดอกเบี้ยในช่วงระยะเวลาที่พักชำระหนี้ได้ตามมาตรฐานการบัญชีหรือมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ถือปฏิบัติและหลักเกณฑ์ของผู้กำกับดูแล
6.3	สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถรับรู้รายได้จากดอกเบี้ยค้างรับในช่วงที่พักชำระค่างวด (เงินต้นและ/หรือดอกเบี้ย) ให้แก่ลูกหนี้ตามหนังสือฉบับนี้ ได้หรือไม่	สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างตลอดระยะเวลาการพักชำระค่างวด ได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน ประกาศ ธปท. ว่าด้วยข้อกำหนดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ดังนี้ 1) ลูกหนี้ที่มียอดค้างชำระไม่เกิน 3 เดือน: สามารถรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างตลอดระยะเวลาการพักชำระหนี้ได้ 2) ลูกหนี้ที่มียอดค้างชำระเกิน 3 เดือน: ไม่สามารถรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างตลอดระยะเวลาการพักชำระหนี้ได้ ทั้งนี้ รวมถึง ลูกหนี้บางประเภท เช่น ลูกหนี้เงินให้กู้ยืม ที่ค้างชำระเงินค่างวดเป็นระยะเวลารวมกันไม่เกิน 3 เดือนนับแต่วันครบกำหนดชำระ แต่ถูกจัดอยู่ในชั้นสูญ ชั้นสงสัย จะสูญ หรือชั้นสงสัย อย่างไรก็ดี สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องพิจารณากันสำรองรองรับโอกาสที่ลูกหนี้จะไม่สามารถชำระหนี้ได้ในอนาคต เนื่องจากลูกหนี้มีความเปราะบาง รวมถึงติดตามประเมินคุณภาพและจัดระดับความเสี่ยงของลูกหนี้อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โดยเฉพาะหากสถาบันการเงินเฉพาะกิจพิจารณาแล้วเห็นว่า ลูกหนี้มีความไม่แน่นอนสูงว่าจะสามารถปฏิบัติตามข้อตกลง และมีความเปราะบางมาก ขอให้พิจารณาตามหลักความระมัดระวัง คือ ไม่รับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างในช่วงการพักชำระหนี้ตามหนังสือนี้ได้
6.4	กรณีสถาบันการเงินเฉพาะกิจให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามหนังสือฉบับนี้ มีแนวทางการคำนวณส่วนสูญเสียอย่างไร	สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถใช้ตรรกะคิดที่เป็น EIR ตามสัญญาใหม่ (current EIR) ในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตตามเงื่อนไขใหม่ได้

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
7	การรายงานข้อมูลต่อเครดิตบูโร	
7.1	กรณีลูกหนี้ที่เคยมีสถานะเป็น NPL และได้รับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ซึ่งเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา (TDR) จึงมีประวัติการรายงานวันที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (TDR Date) ต่อมาสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไข จึงมีสถานะการชำระหนี้ปกติ (ไม่เป็น NPL) แล้วปัจจุบันลูกหนี้รายดังกล่าวได้รับผลกระทบจาก COVID-19 และได้รับความช่วยเหลือตามมาตรการระยะที่ 3 จากผู้ประกอบการ จะต้องรายงานวันปรับปรุงโครงสร้างหนี้อย่างไร	กรณีผู้ประกอบการให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหนี้ตามมาตรการในครั้งนี้ โดยการพักชำระหนี้ หรือมาตรการช่วยเหลืออื่นใดที่ไม่ถือเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามมาตรการของ ธปท. ผู้ประกอบการจึงไม่ต้องรายงานวันปรับที่ปรุงโครงสร้างหนี้ อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการยังคงต้องรายงาน TDR Date เดิมที่เคยนำเสนอให้บริษัทข้อมูลเครดิตต่อไป
8	การรายงานข้อมูลมาตรการช่วยเหลือ	
8.1	ผู้ประกอบการต้องจัดส่งแบบรายงานการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ระยะที่ 3 ตามที่กำหนดในเอกสารแนบ 6 ของหนังสือฉบับนี้ต่อ ธปท. อย่างไร	ให้จัดส่งรายงานในรูปแบบ excel file ผ่านระบบบริหารข้อมูล Data Management System (DMS) ของ ธปท. โดยสามารถอ้างอิงรายละเอียดเพิ่มเติมทาง website ธปท.
8.2	กรณีผู้ประกอบการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้บัตรเครดิต โดยเปลี่ยนประเภทหนี้เป็นสินเชื่อที่มีระยะเวลา (term loan) ให้รายงานประเภทสินเชื่ออย่างไร	ให้ผู้ประกอบการรายงานตามประเภทหนี้เดิมที่มีการให้ความช่วยเหลือ ดังนั้น กรณีดังกล่าวให้รายงานเป็นบัตรเครดิต
8.3	กรณีที่ผู้ประกอบการลดอัตราผ่อนชำระขั้นต่ำของบัตรเครดิตเหลือร้อยละ 5 ในปี 63-64 ร้อยละ 8 ในปี 65 และร้อยละ 10 ในปี 66 จะต้องรายงานการให้ความช่วยเหลือตามเอกสารแนบ 6 หรือไม่	กรณีการลดอัตราผ่อนชำระขั้นต่ำตามที่กำหนด โดยมีได้ให้ความช่วยเหลืออื่นเพิ่มเติม (เช่น แปลงประเภทหนี้บัตรเครดิตเป็น term loan หรือลดอัตราดอกเบี้ย) ผู้ประกอบการไม่ต้องรายงานการให้ความช่วยเหลือตามเอกสารแนบ 6
8.4	ผู้ประกอบการบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินและ/หรือ ประเภทรูปสินเชื่อส่วนบุคคล ภายใต้การกำกับที่มีใช้สถาบันการเงิน และมีสถาบันการเงินเป็นบริษัทแม่ ต้องรายงานข้อมูลในแบบรายงานการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามเอกสารแนบ 6 ของหนังสือฉบับนี้ อย่างไร	ให้จัดส่งรายงานโดยรวมข้อมูลในแบบรายงานของสถาบันการเงินที่เป็นบริษัทแม่

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
8.5	การรายงาน “จำนวนบัญชี” และ “ยอดหนี้คงค้าง” ณ สิ้นเดือน ของลูกหนี้ที่ประสงค์ขอเข้ามาตรการ และลูกหนี้ที่ผู้ประกอบการให้ความช่วยเหลือ ให้รายงานอย่างไร	ให้รายงาน “จำนวนบัญชี” และ “ยอดหนี้คงค้าง (หน่วย:ล้านบาท)” ณ สิ้นเดือน ของลูกหนี้ที่ประสงค์ขอเข้ามาตรการ และลูกหนี้ที่ผู้ประกอบการ ให้ความช่วยเหลือ ทั้งนี้ สำหรับ “ยอดหนี้คงค้าง” ให้รายงานเฉพาะเงินต้น (ไม่รวม ดอกเบี้ยค้างรับ)
8.6	กรณีผู้ประกอบการไม่มีลูกหนี้ที่เข้าข่ายตามหนังสือฉบับนี้ ให้รายงานการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามเอกสารแนบ 6 อย่างไร	ผู้ประกอบการไม่ต้องจัดทำแบบรายงานดังกล่าว ทั้งนี้ ให้แจ้งยืนยันการไม่จัดทำแบบรายงานดังกล่าวมายังเจ้าหน้าที่สัมพันธ์ สายกำกับสถาบันการเงิน 1 ธนาคารแห่งประเทศไทย (ผ่านทาง email) เพื่อทราบต่อไป
8.7	การรายงานข้อมูลการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามหนังสือฉบับนี้ มีแนวทางอย่างไร	การรายงานข้อมูลการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ให้ปฏิบัติ ดังนี้ • สำหรับลูกหนี้รายย่อยที่ไม่เป็น NPL ให้ผู้ประกอบการ ทุกรายรายงานข้อมูลการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ ในแบบรายงานในเอกสารแนบ 6 ของหนังสือฉบับนี้ • สำหรับลูกหนี้ทุกรายที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้หรือได้รับความช่วยเหลือ ให้สถาบันการเงิน และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รายงานข้อมูลในชุดการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ (Debt Restructuring Detail : DRD)
9	การรายงานข้อมูลกรณี debt consolidation	
9.1	สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องรายงานข้อมูลการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ (debt consolidation) ในแบบรายงานการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามเอกสารแนบ 6 หรือไม่ อย่างไร (เพิ่มเติมเมื่อ 12 กรกฎาคม 2564)	ให้สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รายงานข้อมูลในแบบรายงานข้อมูลการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ (debt consolidation) ในแบบรายงานตามเอกสารแนบ 6 ดังนี้ 1. Column ประเภทสินเชื่อ: เลือกประเภทสินเชื่อทั้งสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่ออื่นที่นำมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามมาตรการนี้ 2. Column มาตรการให้ความช่วยเหลือ: เลือก drop down list “รวมหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่น (debt consolidation) ของสินเชื่ออื่นที่นำมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามมาตรการนี้”

ข้อ	คำถาม	คำตอบ									
		3. Column มาตรการให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ: คงค่าว่าง/ไม่กรอกค่าใด ๆ <u>ตัวอย่าง</u> การปรับปรุงโครงสร้างหนี้บัตรเครดิต ด้วยวิธีการรวมหนี้ โดยเปลี่ยนประเภทหนี้เป็น term loan <table border="1" data-bbox="890 488 1433 1205"> <thead> <tr> <th data-bbox="890 488 1070 600">ประเภทสินเชื่อ</th><th data-bbox="1070 488 1251 600">มาตรการให้ความช่วยเหลือ</th><th data-bbox="1251 488 1433 600">มาตรการให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="890 600 1070 902">บัตรเครดิต</td><td data-bbox="1070 600 1251 902">รวมหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่น (debt consolidation) ของสินเชื่อบัตรเครดิต</td><td data-bbox="1251 600 1433 902"></td></tr> <tr> <td data-bbox="890 902 1070 1205">สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อที่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกัน</td><td data-bbox="1070 902 1251 1205">รวมหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่น (debt consolidation) ของสินเชื่อบัตรเครดิต</td><td data-bbox="1251 902 1433 1205"></td></tr> </tbody> </table> ทั้งนี้ หากสถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจมีข้อจำกัดในการรายงานตามรูปแบบดังกล่าว ขอให้หรือมาที่กลุ่มงานปรับโครงสร้างหนี้ รพท. ที่อีเมล DRU@bot.or.th	ประเภทสินเชื่อ	มาตรการให้ความช่วยเหลือ	มาตรการให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ	บัตรเครดิต	รวมหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่น (debt consolidation) ของสินเชื่อบัตรเครดิต		สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อที่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกัน	รวมหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่น (debt consolidation) ของสินเชื่อบัตรเครดิต	
ประเภทสินเชื่อ	มาตรการให้ความช่วยเหลือ	มาตรการให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ									
บัตรเครดิต	รวมหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่น (debt consolidation) ของสินเชื่อบัตรเครดิต										
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อที่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกัน	รวมหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่น (debt consolidation) ของสินเชื่อบัตรเครดิต										
9.2	สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องรายงานข้อมูลในชุดข้อมูลสรุปเงินให้สินเชื่อและสินทรัพย์อื่นที่เกี่ยวข้องจัดชั้นแยกตามประเภทธุรกิจ Total Classified Lending Summary (DS_TCS) อย่างไร	ให้สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจรายงานข้อมูลในส่วนของ Lending Business Type ดังนี้ 1. สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย รายงานเป็นสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยตามเดิม 2. สินเชื่อรายย่อยประเภทอื่นที่นำมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (อาทิ บัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคล ภายใต้การกำกับ และสินเชื่อที่เกิดจากการให้เช่าซื้อ) รายงานประเภทสินเชื่อ (Arrangement Type) เป็น “เงินให้สินเชื่ออื่น (code 018022)” และ Lending Business Type เป็น “สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคอื่น ๆ ที่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกัน (code 241038)”									

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
9.3	สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องรายงานข้อมูลในแบบรายงานสินเชื่อที่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกัน (MGL) อย่างไร	ให้สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจรายงานเฉพาะสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่นที่นำมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ โดยรายงานวัตถุประสงค์การกู้ (objective) เป็นรายการที่ 12 “อื่น ๆ” สำหรับการรายงาน LTV ratio ให้รายงานยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อ (L) เป็นยอดรวมของยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่อรายย่อยประเภทอื่นที่นำมาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามมาตรการนี้
9.4	การปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้รายย่อยด้วยวิธีการรวมหนี้ สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจไม่ต้องรายงานวันที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ต่อเครดิตบูโร แต่ยังคงต้องรายงานวันที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในชุดข้อมูลข้อมูลการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ (DS_DRD) ซึ่งเป็นการรายงานข้อมูลการปรับปรุงโครงสร้างหนี้รายสัญญาหรือไม่	ให้รายงานวันที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามมาตรการดังกล่าวในแบบรายงาน DRD
9.5	สถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องรายงานข้อมูลลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ (debt consolidation) ในชุดข้อมูลการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ (DS_DRD) อย่างไร	1. หลักการในการรายงานลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ ให้รายงานใน DS_DRD ทุกสัญญาไม่ว่าจะมีการแก้ไขหรือมีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้หรือไม่ก็ตาม รวมถึงให้รายงาน DR Method Type และ DR Date ของทุกสัญญาเหมือนกัน 2. การรายงาน DR Method Type ให้รายงานขั้นต่ำด้วยรหัส “304002 ลดอัตราดอกเบี้ย” และ “304005 ปรับหนี้ระยะสั้นเป็นระยะยาว หรือ 304004 ขยายเวลาการชำระหนี้ หรืออื่น ๆ ตามความเป็นจริง” 3. การรายงาน Asset Classification Type ให้รายงานจัดชั้นก่อนการปรับโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรวมหนี้ กรณีที่มีการรวมสัญญาให้รายงานตามการจัดชั้นที่เข้มที่สุด

ข้อ	คำถาม	คำตอบ															
		4. ตัวอย่างการรายงาน เช่น เมื่อวันที่ 1 ต.ค. 63 ลูกหนี้ปรับโครงสร้างหนี้โดยรวมหนี้จากสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย 100 (Stage 1) และสินเชื่อบัตรเครดิต 30 (Stage 3) โดยสถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจลดอัตราดอกเบี้ยบัตรเครดิตและขยายระยะเวลาผ่อนชำระของบัตรเครดิต ส่วนสัญญาสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ไม่มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข <table border="1"> <thead> <tr> <th>Data Element</th><th>กรณีรวมสัญญา</th><th>กรณีไม่รวมสัญญา</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Loan Type</td><td>- เงินให้กู้ยืม การเคหะ (018012) = 130</td><td>- เงินให้กู้ยืม การเคหะ (018012) = 100 - เงินให้สินเชื่ออื่น (018022) = 30</td></tr> <tr> <td>Asset Classification Type</td><td>- เงินให้กู้ยืม การเคหะ (018012) = Stage 3</td><td>- เงินให้กู้ยืม การเคหะ (018012) = Stage 1 - เงินให้สินเชื่ออื่น (018022) = Stage 3</td></tr> <tr> <td>DR Method Type</td><td>- 304002 ลดอัตราดอกเบี้ย - 304004 ขยายเวลาการชำระหนี้</td><td>- 304002 ลดอัตราดอกเบี้ย - 304004 ขยายเวลาการชำระหนี้</td></tr> <tr> <td>DR Date</td><td>1 ต.ค. 63</td><td>1 ต.ค. 63</td></tr> </tbody> </table>	Data Element	กรณีรวมสัญญา	กรณีไม่รวมสัญญา	Loan Type	- เงินให้กู้ยืม การเคหะ (018012) = 130	- เงินให้กู้ยืม การเคหะ (018012) = 100 - เงินให้สินเชื่ออื่น (018022) = 30	Asset Classification Type	- เงินให้กู้ยืม การเคหะ (018012) = Stage 3	- เงินให้กู้ยืม การเคหะ (018012) = Stage 1 - เงินให้สินเชื่ออื่น (018022) = Stage 3	DR Method Type	- 304002 ลดอัตราดอกเบี้ย - 304004 ขยายเวลาการชำระหนี้	- 304002 ลดอัตราดอกเบี้ย - 304004 ขยายเวลาการชำระหนี้	DR Date	1 ต.ค. 63	1 ต.ค. 63
Data Element	กรณีรวมสัญญา	กรณีไม่รวมสัญญา															
Loan Type	- เงินให้กู้ยืม การเคหะ (018012) = 130	- เงินให้กู้ยืม การเคหะ (018012) = 100 - เงินให้สินเชื่ออื่น (018022) = 30															
Asset Classification Type	- เงินให้กู้ยืม การเคหะ (018012) = Stage 3	- เงินให้กู้ยืม การเคหะ (018012) = Stage 1 - เงินให้สินเชื่ออื่น (018022) = Stage 3															
DR Method Type	- 304002 ลดอัตราดอกเบี้ย - 304004 ขยายเวลาการชำระหนี้	- 304002 ลดอัตราดอกเบี้ย - 304004 ขยายเวลาการชำระหนี้															
DR Date	1 ต.ค. 63	1 ต.ค. 63															
10	มาตรการทางภาษีอากรฯ ที่เกี่ยวข้อง																
10.1	กรณีผู้ประกอบการให้เช่าซื้อได้ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ด้วย "การพักชำระหนี้" ตามหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ ธปท. กำหนดจะต้องนำเสนอภาษีมูลค่าเพิ่มอย่างไร	ในกรณี "การพักชำระหนี้" โดยคู่สัญญาเช่าซื้อได้ตกลงเปลี่ยนแปลงกำหนดชำระของงวดเช่าซื้อออกไป ในช่วงระยะเวลาพักชำระหนี้ดังกล่าวผู้ประกอบการให้เช่าซื้อไม่ต้องนำเสนอภาษีการขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการให้เช่าซื้อมีความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นเมื่องวดเช่าซื้อที่มีการแก้ไขใหม่ถึงกำหนดชำระตาม มาตรา 78 (2) แห่งประมวลรัษฎากร เทียบได้กับทางปฏิบัติที่กรมสรรพากรได้วางไว้ ตาม หนังสือที่ กค 0702/พ/1120 ลงวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2555															

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
10.2	ตามคำตอบข้อ 10.1 ข้างต้น ผู้ประกอบการธุรกิจให้เช่าซื้อไม่ต้องนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มให้กรมสรรพากรในกรณี “การพักชำระหนี้” ทั้งนี้ หากผู้ประกอบการธุรกิจเช่าซื้อได้นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มของงวดที่มีการพักชำระหนี้ให้กรมสรรพากรไปแล้ว สามารถขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ชำระไปในช่วงที่มีการพักชำระหนี้ได้หรือไม่	ผู้ประกอบการธุรกิจให้เช่าซื้อสามารถขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าวได้ <u>ตามประมวลรัษฎากร</u> โดยยื่นคำร้องขอคืนภาษี (ค. 10) ตัวอย่าง ในระหว่าง “การพักชำระหนี้” ผู้ประกอบการธุรกิจเช่าซื้อได้ชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยไม่ได้รับชำระค่างวดจากลูกค้านี้ งวดละ 10,000 บาท เป็นระยะเวลา 3 งวด กรณีดังกล่าว ผู้ประกอบการธุรกิจให้เช่าซื้อสามารถขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวน 2,100 บาท $(10,000 \text{ บาท} \times \text{VAT } 7\% \times 3 \text{ งวด})$ ได้
11	อื่น ๆ	
11.1	ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถใช้วิธีการอื่นนอกเหนือจากโทรศัพท์ mobile application และ web link ตามที่ระบุในเอกสารแนบ 3 แนวทางการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ได้หรือไม่	การใช้โทรศัพท์ mobile application และ web link เป็นเพียงตัวอย่าง ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถใช้วิธีการอื่นนอกเหนือจากนี้ได้ ทั้งนี้ วิธีการดังกล่าวต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงต้องกำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติให้รัดกุมรอบคอบ และน่าเชื่อถือ